

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, SEPTEMBER – RUGSĖJO 16, 2014 • Vol. CV Nr. 109 Kaina 1 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

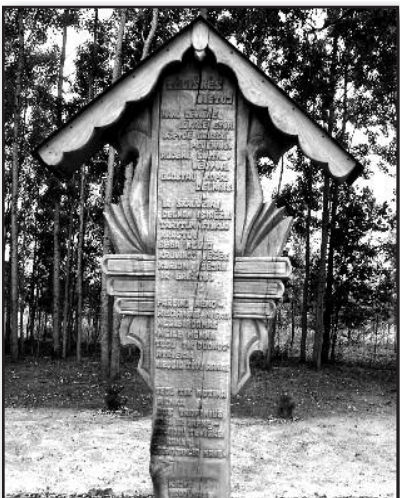
PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 09-15-2014

ŠIAME NUMERYJE:

Sveikas, rugsėjį! – 4 psl.

Bradūnynė pasipuošė
simboliniais vartais – 6 psl.

DRAUGAS

Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Pasaulio vadovai vienijasi kovoje prieš IS

Paryžius (ELTA) – Viršūnių susitikime Paryžiuje šalių užsienio reikalų ministrai susitarė padėti Irakui kovoje prieš „Islamo valstybės“ (IS) kovotojus „visomis reikalingomis priemonėmis“.

Bendrame 30 šalių užsienio reikalų ministrų pareiškime teigiama, kad paramą sudarys „atitinkama karinė pagalba“.

Susitikimas surengtas siekiant susitarti dėl strategijos, skirtos kovai su džihadistų grupe.

Konferencija įvyko po JAV valstybės sekretoriaus John Kerry, kuris taip pat dalyvavo pokalbiuose Paryžiuje, kelionės po Artimuosius Rytus, kurio metu buvo siekiama suburti paramą praėjusią savaitę prezidento Barack Obama pristatytai strategijai.

Prasidėjus viršūnių susitikimui, Prancūzijos prezidentas Francois Hollande pažymėjo, kad IS kovotojų keliama grėsmei reikalingas pasaulio masto atsakas.

„Teroristų grėsmė yra pasaulio masto, todėl atsakas taip pat turi būti toks, – sakė F. Hollande. – Nėra kada delsti“.

Irako prezidentas Fuad Masum, kuris pradėjo konferenciją kartu su F. Hollande, teigė, kad tarptautinė bendruomenė privalo „nedelsiant“ pradėti persekioti džihadistus.

Irako prezidentas Fuad Masum (k.) ir Prancūzijos prezidentas Francois Hollande konferencijoje Paryžiuje. EPA–ELTA nuotr.

Po kelių valandų pasibaigus viršūnių susitikimui jo dalyviai paskelbė bendrą pareiškimą, kuriame teigė, jog „išsipareigoja padėti naujai Irako vyriausybei kovoje (...) bet kokiomis reikalingomis priemonėmis, įskaitant atitinkamą karinę pagalbą“.

IS kovotojai kontroliuoja dideles teritorijas Irake ir Sirijoje. Centrinės žvalgybos valdybos (CŽV) duomenimis, grupei priklauso 30 tūkst. kovotojų regione.

JAV ambasadorė skaitė paskaitą Lietuvių kultūros studentams

DAIVA LITVINSKAITĖ

Rugsėjo 11 dieną Ilinojaus universitetą Čikagoje aplankė JAV ambasadorė Lietuvoje Deborah McCarthy.

Amb. Deborah McCarthy

Vidos Kuprytės nuotr.

thy. Lietuvių kultūros kurso studentams ir svečiams ji skaitė paskaitą apie Baltijos šalių ryšius su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis, Europos Sąjunga ir Rusija. Vėliau, po paskaitos, vyko uždara apskrito stalo diskusija su šia tema susijusiais klausimais.

Savo paskaitoje ambasadorė McCarthy trumpai peržvelgė XX amžiaus istorinius įvykius, susijusius su Baltijos šalimis, jų įstojimą į NATO ir prisijungimą prie Europos sąjungos, vykstantį šalių politinį, ekonominį bendradarbiavimą. Buvo paminėtos Baltijos šalių karinės pajėgos Afganistane, planuojama jungtinė karinių pajėgų misija į Centrinę Afrikos Respubliką, parama Ukrainai.

– 10 psl.

Krepšinio aistringieji Vilniuje prie Baltojo tilto stebi Lietuvos rinktinės rungtynes su Prancūzijos komanda.

Martyno Ambrazo (ELTA) nuotr.

Grįžę krepšininkai pasveikinti prie Vilniaus Rotušės

Ketvirtąją vietą Pasaulio taurėje užėmusi Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė pirmadienį pasveikinta Vilniaus Rotušės aikštėje.

Sirgaliai turėjo galimybę prisiminti išsūdingiausias Pasaulio taurės akimirkas ir pasveikinti rinktinės vyrus, o krepšininkai – padėkoti sirgaliams už palaikymą pasirengimo ciklo ir pasaulio čempionato metu.

Pagal organizatorių sumanytą renginys priminė krepšinio rungtynes – su himnu, krepšininkų pristatymu ir šokėjų pasirodymu.

– 3 psl.

Menas yra tiltas, kuris mus riša su Dievybe – G. Ebers

Kai pradedi ant siūlo verti įvykius Ukrainoje ir aplink Ukrainą, pamatai, kad atsiduri kažkokioje kreivų veidrodžių karalystėje. Pvz., rugsėjo 3 d., po Rusijos prezidento Vladimiro Putino ir Ukrainos prezidento Petro Porošenkos telefoninio pokalbio, oficialusis Kijevas pranešė, kad susitarta dėl ugnies nutraukimo Donbase, tačiau vos po pusvalandžio Putino žiniasklaidos atstovas Dmitrijus Peskovas tai paneigė ir pareiškė, kad Rusija net nėra konflikto šalis.

Dar tebevykstant NATO viršūnių susitikimui Wales visos pasaulio žiniasklaidos priemonės ėmė skambėti nuo beprecedenčio įvykio Estijoje, kur tik vakarykščiai viešėjo JAV prezidentas Obama – į Estijos teritoriją, ties Luhamos pasienio punktu, iš Rusijos atvykę nenustatyti asmenys 9 val. ryto paėmė Estijos vidaus saugumo tarnybos pareigūną,ėjusį tarnybines pareigas, susijusias su nusikaltimų per sieną prevencija, ir, grasinant ginklu, naudojant fizinę jėgą, išvežė į Rusijos teritoriją. Estijos saugumo pareigūno pagrobėjai nebuvo uniformuoti. Prieš šį pagrobimą buvo nustatytas radijo ryšio trukdymas bei iš Rusijos teritorijos mesta dūminė granata. O Rusijos federalinė saugumo tarnyba pranešė, jog Estijos saugumo policijos darbuotojas sulaikytas Pskovo regione, Rusijos teritorijoje: „Iš pažeidėjo atimta: pistoletas ‘Taurus’ su šoviniais, pinigai 5 000 eurų, speciali technika slaptam garso įrašymui, taip pat žvalgybinio pobūdžio medžiagos”.

Lietuvos užsienio reikalų ministras L. Linkevičius iš Wales taip vertino įvykį: „Mes jau esame įpratę prie įvairių testų. Manau, kad viskas vyksta neatsitiktinai viršūnių susitikimo dieną. Tai yra provokacija pačiu įžūliausiu būdu. Reikia sulaukti, kokia bus oficiali Rusijos valdžios reakcija. Tai mums priminimas, kad turime būti budrūs”.

Keisčiausias įvykis atsitiko su Ukrainos pop muzikos žvaigžde Ruslana, kuri aktyviai palaikė Maidaną ir neseniai, rugpjūčio 23-iają, Vilniuje dalyvavo Baltijos kelio 25-mečio šventėje, kur nuo scenos prašė padėti jos Tėvynei. Rugsėjo 6-osios ankstyvą rytą „lrytas.lt” internetiniame puslapyje pasirodė straipsnis „Dainininkė Ruslana pereina į separatistų pusę?”, kuriame sakoma, kad Ruslana lankėsi Rytų Ukrainoje ir susitiko su teroristų vadais, kurie jai „atvėrė akis” – ten ji nematė jokių rusų, o separatistai, geriečiai, nori baigti šaudyti į savus. Iš tikrųjų tik Ukrainos prezidentas nenori baigti karo. Donecko vadas ją išklausė ir suprato, o Ukrainos prezidentas jos nepriėmė. Kaip to patvirtinimas pateikiamas Ruslanos spaudos konferencijos kartu su separatistų atstovu vaizdo įrašas. Beje, šis incidentas įvyko netrukus po to, kai Lietuvos europarlamentarai Petras Auštrevičius ir Antanas Guoga kreipėsi į Europos Parlamentą dėl tarptautinės Sacharovo premijos suteikimo Ruslanai Lyžyčko už indėlį į Ukrainos nepriklausomybę.

Kažkokia juodoji magija. Rusijos karo technika raižo Ukrainos žemę, rusų karių motinos pasigenda šimtais žuvusių savo sūnų, NATO stebi tūkstantinių Rusijos kariuomenės dalių judėjimą jau teritorijoje, kurią užėmus Ukraina būtų atkirsta nuo Juodosios jūros, o Rusijai būtų prakirstas kelias sausuma į Krymą, o čia štai toks idiliškas vaizdelis – nuvažiavo mergina į Donbasą, išsprendė reikalus ir dar pareiškė, kad dėl visko kalta pati Ukraina. Netgi Ukrainos kariuomenė apšaudė jos mašiną. Imi galvoti – gal kas nors tą mergaitę pagrobė... Šios informacijos daugiau jokia kita žiniasklaidos priemonė per dvi paras nepakartojo, o ir iš „lrytas.lt” po kelių valandų ji nuėjo į archyvą.

Išties, kai panašūs dalykai dedasi aplinkui, imi abejoti, ar tau pačiam viskas gerai su galva. Prisi-

Tapome psichologinio karo mėsa

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

miniau, kad neseniai „Drauge” buvo skelbtas dr. S. Bačkaičio straipsnis „Rusijos psichologinis karas – mūšiai be konfrontacijos” ir pabandžiau juo pasinaudoti, kad susivokčiau. Straipsnyje sakoma: „Juodosios informacinio karo operacijos yra slaptų karinių struktūrų, saugumo tarnybų, įvairių organizacijų ir jų padalinių, privačių bendrovių ir kompanijų veiklos sfera. Pagrindinis skirtumas tarp juodųjų ir paprasčiausiai slaptų operacijų yra tas, kad juodosios operacijos remiasi reikšmingu apgaulės laipsniu. Naudojami informacijos ‘santykinio išbalinimo’ būdai, melaginga informacija iš pradžių pateikiama kokiame nors leidiniui, iš kurio perspausdinama internete, dar vėliau ją išspausdina koks nors laikraštis, remdamasis internetine medžiaga. Taip informacija „identifikuojama”.

Ir dar dr. S. Bačkaitis sako, kad „už visus gudriausia psichologinio karo vykdytoja buvo Sovietų Rusija. Po Antrojo pasaulinio karo, prasidėjus šaltajam karui, Pirmoji KGB valdyba labai sustiprino slaptą ir klaidinančią informacinę veiklą, kurios tikslas buvo sovietinės politikos užsienyje įgyvendinimas. Jie suvokė, kad psichologiniame kare ne tiek svarbu yra išmanyti įvairias technologijas, kiek valdyti tikslinę auditoriją, prieš kurią būtų nukreiptos psichologinės operacijos, pvz., žinoti jos nuostatas ir vertybes, visuomeninio bei tautinio sąmoningumo sampratą ir t. t. Tai padėjo jiems skleisti kitokias, bet nebūtinai prieštaraujančias idėjas ir informaciją, siekiant paveikti arba paskatinti tam tikrą požiūrį, elgseną arba veiksmus naudojantis sąmoninga faktų manipuliacija”.

Taigi, pasirodo, mūsų akivaizdoje plėtojamas tiesiog klasikinis psichologinis karas, kurį sovietiniu principu, tik naudodamasi naujausia technologija, tęsia Rusija, bet net ne tik jos slaptosios tarnybos, o pati Rusijos valstybės mašina, nes visame tame personaliai dalyvauja valstybės vadovas. Juk jis sakė, kad Žirinovskio ketinimai nušluoti nuo žemės paviršiaus Lenkiją ir Baltijos valstybes jį įkvepia...

Ne man vienai kyla klausimas – ką tai reiškia, kokie viso šio siurrealistinio Putino maskarado tikslai? Vieni sako – pateisinti Krymo užgrobimą, nes iš tiesų – užsižiūrėję į karo veiksmus Rytų Ukrainoje, Krymo jau net nebepprisimename ir tarsi nurašome Rusijai kaip teisėtą teritoriją. Dabar protestuojame tik prieš Rusijos kariuomenės įvedimą į Donecko sritį.

Buvęs Rusijos prezidento V. Putino patarėjas Andrejus Illarionovas Baltarusijos žiniasklaidai sako, kad yra keli etapai ir keli tikslai:

„Pirmasis – bandomasis šios strategijos etapas – buvo baigtas dar prieš šešerius metus, per Rusijos intervenciją Gruzijoje, kuri pademonstravo tokio pobūdžio karinių veiksmų galimybes ir trūkumus. Šiuo metu vyksta antrasis etapas, kurį dauguma Kremliaus propagandininkų įvardija kaip įžangą į naują pasaulinį karą. Antrojo etapo metu svarbiausia užduotis – pasirūpinti Ukrainos kontrole. Jeigu tai padaryti pavyks, bus bandoma sunaikinti Ukrainą kaip nepriklausomą ir šiuolaikinę valstybę. Todėl ir kariniai, ir kiti Kremliaus veiksmai skirti Ukrainos likvidavimui arba grasinimams tai padaryti; siekiama išgauti šalies paklusnumą – ne tik spaudžiant dabartinę Ukrainos valdžią paklusti, bet ir kuriant struktūrinius šalies kontrolės instrumentus. Tam,

kaip reikalauja pats V. Putinas, reikalingas separatistų dalyvavimas politiniame Ukrainos gyvenime, Ukrainos federalizacija, karinių teroristų darinių, veikiančių Ukrainos Rytuose, legalizavimas, nuo Kijevo nepriklausoma prokuratūra, nepriklausomos specialiosios tarnybos. Kitaip tariant, tai *de facto* nepriklausomos valstybės Ukrainos Rytuose kūrimas, pabrėžiant, kad ‘Naujoji Rusija’

ir toliau išlieka Ukrainos teritorijoje. Tai nauja Padniestrės, Abchazijos, Pietų Osetijos versija, tačiau puikiai pritaikyta dabartinei situacijai“.

A. Illarionovo nuomone, būtina sąlyga – suvienyti pasaulio rusų tautą, kuriai priklausą ne tik etniniai rusai, bet ir rusakalbiai bei visi žmonės, kada nors gyvenę Sovietų Sąjungos ir Rusijos imperijos teritorijoje.

„Galiausiai – strateginis tikslas: karas prieš anglosaksų pasaulį. Jo metu keliama užduotis Vakarų saugumo aljansą padalinti į dvi dalis: anglosaksiskas pasaulis (JAV, Jungtinė Karalystė, Kanada, Australija, Nyderlandai, dalis Skandinavijos) ir šalia fronto linijos esančios valstybės (Lenkija, Baltijos šalys, Rumunija, Ukraina ir Gruzija)”, – sako politikos ekspertas ir į šį apokaliptinį, į trečiąjį pasaulinį karą vedantį scenarijų įjungdamas ir Baltarusiją, kurią „suvirškinti” būtų pirmasis tikslas. Jis cituoja Igorio Zaveliovo straipsnį „Rusijos pasaulio sienos”, išspausdintą žurnale „Rusija globalioje politikoje”. Jame tiesioginiu tekstu įvardijamos Baltarusija, Kazachstanas ir, žinoma, Baltijos šalys.

„Tai ne mano žodžiai ar pramanai. Tai planai, kurie, kad ir kokie šokiruojuojantys ir nesuvokiami beatrodytų, jau nebėra vien sunkiai sergančių žmonių fantazijos, jie virsta tikros politikos dalimi”, – sako A. Illarionovas ir svarsto, kad patogiausias aplinkybės tokiai politikai įgyvendinti Baltarusijoje gali būti, pavyzdžiui, „prezidento rinkimai Baltarusijoje, dabartinio Baltarusijos prezidento pasitraukimas – dėl rimtų ar kitų priežasčių. Baltarusijos valdžios sprendimas pasitraukti iš Eurazijos Sąjungos arba jeigu Baltarusijos valdžia ar naujos jūsų politinės jėgos praneš ir imsis artėti prie Europos Sąjungos ne tik ekonomikos, bet ir saugumo srityse”.

Nepavydžiu šiandien inteligentams Lietuvoje, kurie buvo ar yra susiję su Rusijos kultūra ir pačią Rusiją mato kaip kultūringą šalį. Jiems turėtų būti labai sunku (beje, kaip ir intelektualams pačioje Rusijoje). Jie turi jaustis apgauti, nes būtų sunku patikėti, kad jie Ukrainos išsivadavimo kare teisybę regi Rusijos pusėje. Išgirdusi apie aktorius Donato Banionio mirtį šiomis dienomis pirmiausia pagalvojau – jis mirė iš širdies skausmo. Jo gyvenimas kine buvo labai tampriai susijęs su Rusija, ten jis tebėra laikomas nuo sovietinių laikų nenustojančia šviesti kino žvaigžde. Nemanau, kad jis galėjo ramiai žiūrėti į šiandieninės Rusijos melus ir terorizmą. Nemanau, kad ir Putino užuojautos telegrama D. Banionio sūnui suteikė kam nors iš artimųjų pasitenkinimo ar pasididžiavimo.

**PRENUMERUOKIME
IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ”!
www.draugas.org
773-585-9500**

DRAUGAS
(USPS–161000)
THE LITHUANIAN WORLD–WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629–5532.
Tel.: 773–585–9500. Fax.: 773–585–8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629–5532**

GARBĖS PRENUMERATA **\$250.00**
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klase: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$70.00**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame.

„Draugo”prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr. redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El. paštas:
redakcija@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Ar Lietuva yra beširdė ar nepajėgi valstybė? Tas klausimas savime kilo perskaičius Latvijos centrinės statistikos valdybos pranešimą, kad senatvės pensijos Lietuvoje per metus vos padidėjo ir kad jos lieka mažiausios Baltijos valstybėse.

Antrąjį šių metų ketvirtį vidutinė senatvės mėnesio pensija Lietuvoje siekė 240 eurų, Latvijoje – 279 eurus, Estijoje – net 350 eurų. Skirtumai reikšmingi. Vidutinės pensijos Latvijoje yra daugiau negu dešimtadaliu didesnės negu Lietuvoje, o Lietuvos pensijos turėtų beveik perpus padidėti, kad pasiektų Estijos lygį. Be to, per metus (palyginti su praėjusių metų balandžio-birželio mėnesiais) Lietuvoje senatvės pensijos padidėjo vidutiniškai 1,0 proc., Latvijoje – 2,9 proc., Estijoje – 5,6 procento. Perkamoji pensijų galia nepadidėjo, nes 2013 m. infliacija Lietuvoje siekė 1,2 proc.

Lietuvoje ne tik pensijos yra apgailėtinais menkos. Bulgarija ir Rumunija yra vienintelės ES šalys, kuriose vidutinis darbo užmokestis po mokesčių (į rankas) yra mažesnis už Lietuvos. Estijoje vidutinis darbo užmokestis yra 778 eurai, Latvijoje – 557 eurai, o Lietuvoje tik 524 eurai. Kaip ir pensijos, vidutinis darbo užmokestis turėtų perpus padidėti, kad pasiektų Estijos lygį. Lietuvos minimali mėnesinė alga (MMA) irgi yra mažiausia Baltijos šalyse.

Estija beveik visose srityse yra pranašesnė už Lietuvą. Jos gyventojai gyvena geriau ir sočiau, jos ūkis našesnis, jos išiskolinimai mažesni, ji sąžiningai įgyvendina savo išpareigojimus NATO. Nežinia, ar Lietuva sugebės kažkada pasivyti Estiją. Gal atsiliksime ir nuo Latvijos, nors mūsų visuomenė labiau homogeniška, demografinė padėtis geresnė.

LDDP ir socdemams išitvirtinus valdžioje, senieji kadrai ne tik liko savo postuose, bet ir perdavė savo pasenusią sovietinę galvosena, darbo įgūdžius ir supratimą jauniems tarnautojams, tuo užtikrindami sąstingį.

Pensijų ir atlyginimų dydžiai nėra smulkmena. Iš vidutiniškos lietuviškos pensijos žmogus negali pragyventi oriai. Daugelis pensininkų stengiasi kuo ilgiau dirbti, nes žino, kad netekę algos jie negalės sudurti galo su galu, turės atsisakyti atostogų, negalės padėti vaikams ir t. t.

Kaip paaiškinti skurdžią pensininkų ir daugelio kitų Lietuvos gyventojų padėtį? Peršasi bent du

Beširdė ar nepajėgi valstybė?

KĘSTUTIS GIRNIUS

aiškinimai. Valstybė negali mokėti didesnių pensijų, nes tam neturi lėšų, o lėšų trūksta, nes ūkis nekonkurencingas ir lėtai auga. Kita priežastis – ūkis yra pakankamai našus, bet trūksta lėšų, nes labiau rūpi išlaikyti turtingiesiems itin palankią mokesčių sistemą, negu laiduoti normalesnes pensijas ir atlyginimus. Pirmuoju atveju valstybė yra nepajėgi, antruoju atveju ji yra beširdė, pirmenybę skirdama tolesniam pasiturinčiųjų geram gyvenimui paprastų gyventojų sąskaita. Ir viena, ir kita alternatyva nepuošia Lietuvos ir jos valdžios vyrų.

Lietuvos ūkio atsilikimas veikiausiai sietinas su pertvarkų stoka, kuri, savo ruožtu, sietina su Lietuvos komunistų partijos sudėtimi ir Algirdo Brazausko vadovaujamų buvusių komunistų politine sėkme. Estijoje rusakalbiai gamyklų direktoriai patys išvyko į Rusiją arba buvo atleisti iš pareigų, jų vieton atėjo veržlūs jaunuoliai, pasiryžę kuo greičiau ir radikaliau vykdyti rinkos reformas ir pertvarkyti valstybės valdymą. Būta suklupimų, tačiau reformos buvo sėkmingos, jų vaisiai – akivaizdūs. Latvijoje irgi buvo greičiau persitvarkoma, nes rūpėjo atsikratyti senų ir ne visiškai patikimų kadro.

Verslo gerovė svarbi, bet ne mažiau svarbi ir pensininkų, nors jų skundų nuosekliai nepaisoma. Man sunku užjausti su Rusija prekiaujančių verslininkų, kurių padėtis panaši į žmonių, perkančių didelės rizikos obligacijas.

Lietuvos ūkis nėra toks veiksmingas, koks jis galėtų būti, tačiau negalima nuvertinti vaidmens, kurį suvaidina savanaudiško elito abejingumas socialinei atskirčiai ir socialiniam teisingumui. Kaip minėta, turtingesnieji Lietuvos gyventojai yra minimaliai apmokestinami, iš dalies dėl to nėra lėšų nei pensijoms, nei gyvenimo lygio didinimui, pagaliau net ir deramam pradžios mokyklų finansavimui (laukiama, kad tėvai savo pinigais nupirktų tai, ką mokykla turėtų duoti).

Kalbos apie pensijų arba MMA didinimą, prog-

resinių ir kitų naujų mokesčių įvedimą tučtuojau vadinamos populizmu ir nesulaukia politikų dėmesio. Kontrastas su verslininkų skundais akivaizdus. Pernai rudenį Rusijai įvedus sustiprintą muitinės kontrolę Lietuvos vežėjų gabenamiems kroviniams, greitai buvo mobilizuotos valdžios institucijos, Rusijos ambasadorius Lietuvoje buvo iškviestas

į Užsienio reikalų ministeriją pasiaiškinti. Rusijai paskelbus sankcijas maisto produktams, sukrito visa valstybė, kreipiamasi į ES dėl kompensacijos ir t. t.

Šių obligacijų palūkanos yra kelis kartus didesnės negu valstybės obligacijų, bet perkantysis supranta, kad yra didesnė tikimybė, jog bendrovė bus nemoki ir nebus gražinama investuota pinigų suma. Jei jam nepasiseka, jis neturi pagrindo skųstis. Tačiau Rusijoje dirbantys verslininkai kraunasi į kišenes didesnę pelną ir laukia, kad valstybė kompensuos nuostolius, kai reikalai pasisuka neigiama linkme.

Negalime teigti, kad valdžia yra visiškai abejinga pensininkams ir mažiau pasiturintiems. Prezidentė Dalia Grybauskaitė pasakė, kad „turime grąžinti sumažintas pensijas Lietuvos senjorams... Taip pat turime rasti galimybių spręsti mažiausias pajamas gaunančių žmonių problemas.“ Ji pabrėžė, kad tai turi būti daroma griežtai laikantis finansinės drausmės. Būtent čia yra pagrindinė bėda. Pensininkų ir mažiau pasiturinčiųjų reikalai nuosekliai patenka į pageidaujamų darbų sąrašo pabaigą. Vis atsiranda labiau degančių reikalų, kas akivaizdu pažiūrėjus į pensijų ir MMA dydį. Lietuvos ūkis auga jau trejus-ketverius metus, o per pastaruosius metus pensijos padidėjo tik minimaliai. Tik dėl Darbo partijos pastangų padaryta daugiau pažangos didinant MMA.

Padėtis nepagerės. Premjeras Algirdas Butkevičius viliasi, jog 2016 m. valstybės biudžetas bus perteklinis. Kadangi bus didinamos gynybos ir kai kurios kitos išlaidos, o dėl numatomo kuklaus ūkio augimo įplaukos į biudžetą smarkiai neaugs ir nebus įvedami nauji mokesčiai, toliau bus taupoma vargingesniųjų sąskaita. Gal valstybė nėra visiškai beširdė, bet sunku suprasti, kaip į regiono lyderių pretenduojanti Lietuva ramiai ramiausiai susitaiko su savo piliečių skurdu.

Grižę krepšininkai pasveikinti prie Vilniaus Rotušės

Atkelta iš 1 psl.

Lietuvos vyrų krepšinio rinktinė Ispanijoje vykusiame pasaulio čempionate rungtynėse dėl trečiosios vietos šeštadienį 93:95 (19:22, 23:21, 29:21, 22:31) pralaimėjo Europos čempionams Prancūzijos krepšininkams.

Nuo pat susitikimo pradžios kova vyko taškas į tašką. Po 10 žaidimo minučių prancūzai pirmavo 22:19, o prieš ilgąją pertrauką mūsų žaidėjai sumažino atsilikimą iki minimumo 42:43.

Trečiojo ketvirčio pradžioje taiklus Renaldo Seibučio metimo išvedė mūsų šalies krepšininkus į priekį 44:43, o po Donato Motiejūno tritaškio 23-iają min. skirtumas padidėjo iki keturių taškų 50:46. 26-ąją min. prancūzai priartėjo 54:56, bet lietuviai pataikė du tolimus metimus iš eilės ir susikrovė aštuonių taškų persvarą 62:54. Po 30 žaidimo minučių komandas skyrė septyni taškai – 71:64.

Paskutiniame ketvirtyje Europos čempionai ėmė po truputį tirpdyti savo turimą deficitą ir 34-ąją min. išlygino rezultatą 75:75, o netrukus išsiveržė į priekį 77:75. Penkis taškus iš eilės pelnęs Jonas Valančiūnas sugrąžino pranašumą Lietuvai rinktinėi 80:77, tačiau likus žaisti 1 min. 27 sek. varžovai vėl persvėrė rezultatą savo naudai (82:80), o likus 30 sek. padidino skirtumą iki šešių taškų 86:80. Po pen-

Lietuvos rinktinė

R. Vyšniausko nuotr.

kių iš eilės Ado Juškevičiaus taškų skirtumas sumažėjo iki minimumo 85:86. Per likusį laiką komandos taškus rinko tik baudų metimais. Šioje serijoje sėkmė šypsojosi prancūzams ir jie šventė sunkią pergalę.

Lietuvos rinktinėi J. Valančiūnas (9 atk. kam.) pelnė 25 taškus, A. Juškevičius – 14, R. Seibutis – 13, Martynas Pocius ir Jonas Mačiulis – po 11, Pau-

lius Jankūnas – 10.

Prancūzijos komandoje rezultatyviausiai žaidė Nicolas Batum – jo sąskaitoje 27 taškai. Boris Diaw surinko 15 taškų, Thomas Heurtel ir Joffrey Lauvergne pridėjo po 13 taškų.

Pasaulio čempionės vardą apgynė JAV vyrų krepšinio rinktinė, sekma-dienį finale 129:92 (35:21, 32:20, 38:26, 24:25) nugalėjusi Serbijos krepšinink-

kus. JAV rinktinė pasaulio čempione tapo penktąjį kartą. Ji šiose varžybose pirma taip pat buvo 1954, 1986, 1994 ir 2010 metais.

Naudingiausiu čempionato žaidėju pripažintas JAV krepšininkas K. Irving. Į geriausiųjų penketą taip pat pateko amerikietis K. Feryd, serbas M. Teodosič, prancūzas Nicolas Batum ir ispanas Pau Gasol.

TELKINIAI

Sveikas, rugsėji!

Rudenėlis vėl sukvietė mokinius į klases. Rugsėji per 2 200 jaunųjų lietuviukų sugužėjo į 37 JAV veikiančias lituanistines mokyklas. Juos pasitiko per 400 mokytojų. Ar ne stebuklas – šioje Atlanto pusėje mokytis lietuvių kalbos, šokti lietuviškus šokius, dainuoti gimtojo krašto dainas? Džiugu, kad šiais metais, šalia jau seniai veikiančių mokyklų, duris atvėrė nauja lituanistinė mokykla Kansas City, MO. Ji pasivadino prasmingu – „Versmės“ – vardu. Tai dar vienas lietuviškos versmės šaltinėlis šalia savo 65-metį besiruošiančios minėti Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos, Los Angeles, CA ir šiemet 55-ąjį jubiliejų švenčiančios Maironio lituanistinės mokyklos Lemont, IL.

Kad lietuviška gaivinanti versmė ilgai būtų neišsemiamą, daug pastangų deda Lietuvių Fondas (LF), jau nuo pat įsikūrimo pradžios vienu iš pagrindinių savo tikslų laikantis švietimą. O kas tas LF? Tai – gausūs aukotojai, kasmet dosniai aukojantys Fondui. Tik jų aukų dėka LF gali skirti paramą lietuviškam švietimui svečioje šalyje.

Be aukotojų nebūtų Lietuvių Fondo, be LF sunku būtų išsiversti lituanistinėms mokykloms. Vien šiais metais JAV LB Švietimo tarybai ir lituanistinėms mokykloms skirta 106,735 dol. Šios paramos dėka mažieji lietuviukai ne tik išmoksta lietuvių kalbos, bet ir mokosi puoselėti ir saugoti gražias mūsų tautos tradicijas čia, JAV. LF vadovai ir aukotojai tikisi, kad, baigę lituanistines mokyklas, jaunuoliai taps aktyviais lietuvių bendruomenės nariais, išilies į lietuvišką veiklą ir perduos gražias tradicijas, kaip ir skelbia LF šūkis – „Iš kartos į kartą“.

Mokslo metų penktadienio pamainos atidarymas Maironio lit. m-kloje, Lemont, IL.

LF informacija Lit. m-kla „Lietuvėlė“ (Jackson, NJ). 2013–2014 m. m. atidarymas.

Indianapolio (Indianapolis, IN) lit. m-klos mokinukai lankėsi Balzeko lietuvių kultūros muziejuje.

Gedimino lit. m-kla (Waukegan, IL). 2014–2015 mokslo metai prasidėjo. Trečiokėliai pamokos metu su savo mokytoja Edita Olberkiene.

Mokslo metų atidarymas „Rasos“ (Naperville, IL) lit. mokykloje. Sėdi iš kairės: Janina Prialgauskienė, Jūratė Stadalninkas, Violeta Barišauskienė ir Virginija Nazarovienė. Stovi iš kairės: Renata Matulis, Audrius Remeikis ir Šarūnė Braziulienė.

Dr. V. Krėvės lit. m-kla (Philadelphia, PA). 2014–2015 atidarymo šventė rugsėjo 6 d. Šv. Andriejaus parapijos klebonas Petras Burkauskas kalbasi su mokiniais.

Kamerinės muzikos koncertas Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje

DAINORA BALIUTAVIČIENĖ

Nacionalinė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokykla yra padovanojusi pasauliui pačią gražiausią Lietuvos menininkų puokštę. Vien pianistų – Mūza Rubackytė, Jonas Alekna, Petras Geniušas, Edvinas Minkštimas, Rudolfas Budginas, Ieva Jokubavičiūtė – vardai skamba garsiausiose pasaulio scenose. Pasaulis juos atpažįsta, jais žavisi, o mes, tautiečiai, taip ir liekam kažkur toli, išsiilgę savų sakralinės kultūros nešėjų.

Ieva Jokubavičiūtė

Su dideliu pasisekimu Čikagoje praėję Rudolfo Budgino koncertai dar kartą parodė, ko reikia intelektualiam ir išrankiam lietuvių žiūrovui: iki aukščiausio lygio įvaldytos ir ištobulintos atlikimo technikos bei visomis vaivorykštės spalvomis pasiliejusio emocinio turinio. Iš šio koncerto išėjome jau kitokie, dar labiau gerbdami ir mylėdami vieni kitus, suradę mus rišančią, o ne skaldančią muzikos garsų kalbą.

Klasikinių koncertų idėja Marquette Parko bažnyčioje galėtų įgauti tęstinumą. Turėtume vėl iš naujo atrasti savuosius talentus, susigražinti juos po savo stogu. Garsėjanti architektūrinio grožio ir akustika, ši bažnyčia nuostabiai tiktų ištisiems klasikinės muzikos festivaliams.

Tad pradėsime nuo koncerto, kuris įvyks sekmadienį, lapkričio 30 dieną, 3 val. po pietų. Šį kartą svečiuosis New Yorke gyvenanti buvusi Čiurlionio meno mokyklos auklėtinė pianistė Ieva Jokubavičiūtė.

„Jokubaviciute found an essential beauty, balance and haunting allure that evoked the spirit of Schubert.”

– Washington Post

„... elegant and engaging”

– Wall Street Journal

„She is an artist of commanding technique, refined temperament and persuasive insight.”

– New York Times

Štai taip Ievą Jokubavičiūtę apibūdina žymiausi Amerikos laikraščiai. Nuo pat pirmos klasės mažoji Ieva studijavo Čiurlionio meno mokykloje, kuri išugdė ir subrandino ją kaip stiprią asmenybę ir aštrios saviraiškos pianistę. Laimėjusi stipendiją, žinias tobulino Curtis Institute of Music ir Mannes College of Music. Jos specialybės mokytojai buvo Seymour Lipkin ir legendinis Richard Goode.

Ieva yra paruošusi ne vieną koncertinę programą, pasižyminčia originalia kūrinių atranka, todėl ji yra nuolat kviečiama koncertuoti žymiausiose Europos ir Amerikos scenose. Nepriekaištingos technikos pianistė yra surengusi ne vieną koncertą Čikagoje, Vilniuje, New Yorke, Washingtone.

Pastarojo koncerto, kuris vyko Smithsonian muziejaus Freer galerijoje, muzikinė programa buvo sujungta su XIX amžiaus Amerikos tapytojo Janus Mc Neil Whistler paveikslų parodos atidarymu. „Washington Post” apibūdino Ievą Jokubavičiūtę kaip „...nepaprastai spalvingą, stebuklingai muzikiniais garsais piešančią pianistę”.

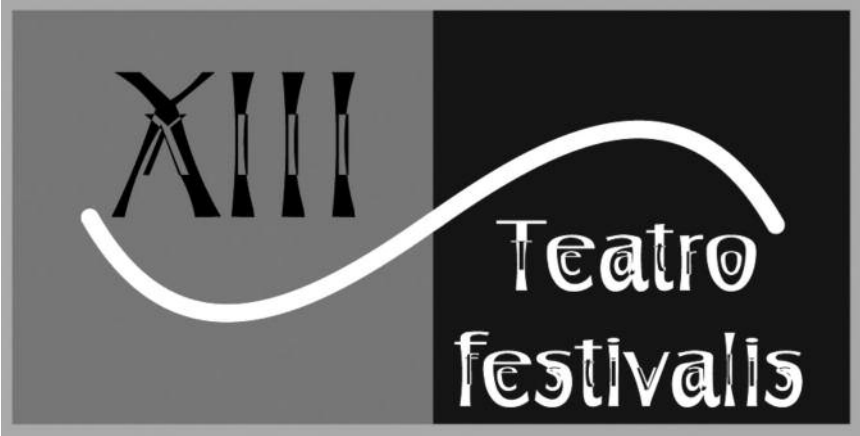
2005 metais Ravinia festivalyje Ieva debiutavo su Čikagos simfoniniu orkestru. Toliau sekė koncertai Rio de Janeiro su Brazilijos simfoniniu orkestru, Philadelphia styginiu orkestru, Gratz universiteto orkestru ir, žinoma, Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru.

2009 metais drauge su Harumi Rhodes ir Priscilla Lee sukūrusios „Trio Cavantina”, muzikantės laimėjo tarptautinį Naumburgo styginės muzikos konkursą ir debiutavo legendinėje Carnegie Hall salėje. Tais pačiais metais sekė debiutai San Francisco Herbst teatre, New School New Yorke ir Jordan Hall Bostone. Šis trio yra labai aktyvus ir nuolat koncertuoja žymiausiose Amerikos ir Europos scenose.

Kiekvieno muzikanto svajonė yra groti Carnegie Hall scenoje. Pažvelgus į Ievos Jokubavičiūtės koncertinių scenų sąrašą – Carnegie Hall’s Stern Auditorium, London’s Wigmore Hall, Washington, DC Kennedy Center, taip pat nacionaliniai turai su Marlboro festivalio muzikantais, – galime sakyti, kad jos svajonės išsipildė.

Šis koncertas, įvyksiantis lapkričio pabaigoje, simboliškai sutampa su Kristaus Karaliaus švente ir visų bažnytinių metų pabaiga – Advento pradžia. Tai – apmąstymų metas, ir niekas taip gerai nenuveda savęs link, kaip dieviški muzikos garsai.

Tad kviečiame susiburti „Po Angelo sparnu” Marquette Parko bažnyčioje paklausyti dieviškos muzikos ir paremti šį nuostabų architektūrinį paminklą. Po koncerto lauks vaisės, bus galima pabendrauti su pianiste Ieva Jokubavičiūte ir jai talkinančiais atlikėjais.

XIII Teatro festivalis Spalio 10–12 dienomis Jaunimo centre, Čikagoje

Džiaugiamės, kad grįžta Šiaurės Amerikos trupės, ir tuo, kad šiemet pirmą kartą atvyksta Punsco Klojimo teatras iš Lenkijos. Mūsų vaikus žada pradžiuginti Jurbarko Glinskio teatras, kuris atveža Birutės Pūkelevičiūtės spektaklį „Rimas pas Kęstutį”.

Spalio 10 d., penktadienį, nuo 5:30 val. p. p. Čiurlionio galerijoje bus atidaryta Teatro festivalio paroda. Joje bus galima pasižiūrėti nuotraukų, plakatų, programų, ap-

rašymų ir kitų įdomybių iš buvusių išeivijos Teatro festivalių ir JAV lietuvių teatro istorijos. 9 val. v. šeštadienį, spalio 11 d., galerijoje vyks iškilmingas priėmimas. Kviečiame visus apsilankyti prieš ir po spektaklių.

Maloniai kviečiame atvykti į Teatro festivalio premijų įteikimą sekmadienį, spalio 12 d. Kokteiliai – 6 val. v., premijos pristatomos 6:30 val. v.

Spalio 10 d., penktadienį, 7:30 val. v. – Toronto (Kanada) teatro studija „Žalios lankos”. M. Camoletti „Vakariinė vištidėje” (rež. Daiva Botyrienė)

Spalio 11 d., šeštadienį, 10:30 val. r. – Toronto (Kanada) teatro studija „Žalios lankos”. Spektaklis vaikams, K. Gudonytės „Stebuklų naktis” (rež. Daiva Botyrienė)

Spalio 11 d., šeštadienį, 1 val. p. p. – Jurbarko (Lietuva) K. Glinskio teatras. Spektaklis vaikams, B. Pūkelevičiūtės „Rimas pas Kęstutį” (rež. Danutė Budrytė-Samienė)

Spalio 11 d., šeštadienį, 7:30 val. v. – Punsco (Lenkija) lietuvių kultūros namų Klojimo teatras. B. Sruogos „Dobilėlis penkialapis” (rež. Jolanta Malinauskaitė-Vektorienė)

Spalio 12 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. – Detroit, MI teatras „Langas”. „Ženteliai” (pagal Bladykaitę) (rež. Jūratė Mikulevičienė)

Spalio 12 d., sekmadienį, 4:30 val. p. p. – Čikagos teatro sambūris „Žaltvykslė”. Keturakio „Amerika pirtyje” (rež. Ilona Čiapaitė)

Jaunimo centre spalio 10 d., penktadienį, nuo 5:30 val. p. p. iki 7 val. v. – parodos „Išeivijos teatro JAV istorija” atidarymas.

Bilieto kaina į vieną spektaklį – 20 dol., vaikams iki 12 metų – 10 dol. Pasas į visus spektaklius – 50 dol. Į suaugusiųjų spektaklius vaikai įleidžiami tik nuo 8 metų amžiaus (jaunesniems vaikams bus organizuota priežiūra). Nuo rugsėjo 12 d. bilietus galite įsigyti Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos raštinėje, „Kunigaikščių užėjoje”, kavinėse: „Old Vilnius”, „Smilga”, „Rūta” ir lituanistinių mokyklų raštinėse. Prieš spektaklius bilietai bus pardavinėjami prie įėjimo durų. Tinklapyje <http://teatrofestivalis.wix.com/teatro-festivalisbilietus> galima nusipirkti per PayPal.

Info: lb.kultura@gmail.com

Festivalį remia Lietuvių Fondas

„Draugo” prenumeratoriai gali skaityti

„DRAUGA”

internete be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:

administracija@draugas.org

ir gauti „log in” bei slaptažodį.

Skaitykite „Draugą” greičiau!

Nuoroda į poeto gimtinę

E. Bradūnaitė-Aglinskienė atveria simbolinius vartus į Bradūnynę.

www.santaka.info nuotr.

Poeto Kazio Bradūno gimtinė įamžinta ir simboliniais vartais

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Neseniai Vilkaviškio rajono Alvito krašte, Kiršų kaimo pakraštyje esančioje poeto Kazio Bradūno (1917–2009) gimtinėje buvo pašventinta skulptūrinė kompozicija. Taip įamžinta poeto žemininko, ilgamečio „Draugo“ literatūrinio priedo redaktoriaus (šį darbą jis dirbo 1961–1981 metais), daugiau nei dvidešimt knygų autoriaus gimtoji vieta, visų aplinkinių iki šiol vadinama Bradūnyne.

Jau praėjusiais metais prie įvažiavimo kelio link sodybos buvo pastatytas išpūdingas medinis kryžius. Rudenį buvo pradėta tvarkyti vieta, kurioje stovėjo K. Bradūno tėvų sodyba ir kurioje užaugo pats poetas. Buvo išlyginta teritorija, pasodinta pušaičių, pavasarį sodybos vieta apsėta žole, dobilais, kurie yra ne tik kaip poeto vaikystės pievų simbolis, bet ir neleidžia augti aukštoms piktžolėms.

Vietos seniūnas Gintas Bakūnas jau praėjusiais metais sakė, kad šiemet Bradūnyne, kuri jau seniai yra tapusi įvairių ekskursijų vieta, planuojama pastatyti koplytstulpį su Kazio Bradūno eilėmis apie čia buvusią tėviškę, įėjimą į teritoriją turėtų žymėti simboliniai aukšti mediniai vartai. Parenkant eiles ir tvarkant poeto gimtinės vietą seniūnui daug padėjo tarp Amerikos ir Lietuvos gyvenanti K. Bradūno dukra etnologė Elena Bradūnaitė-Aglinskienė, su kuria G. Bakūnas susirašinėja elektroniniais laiškais.

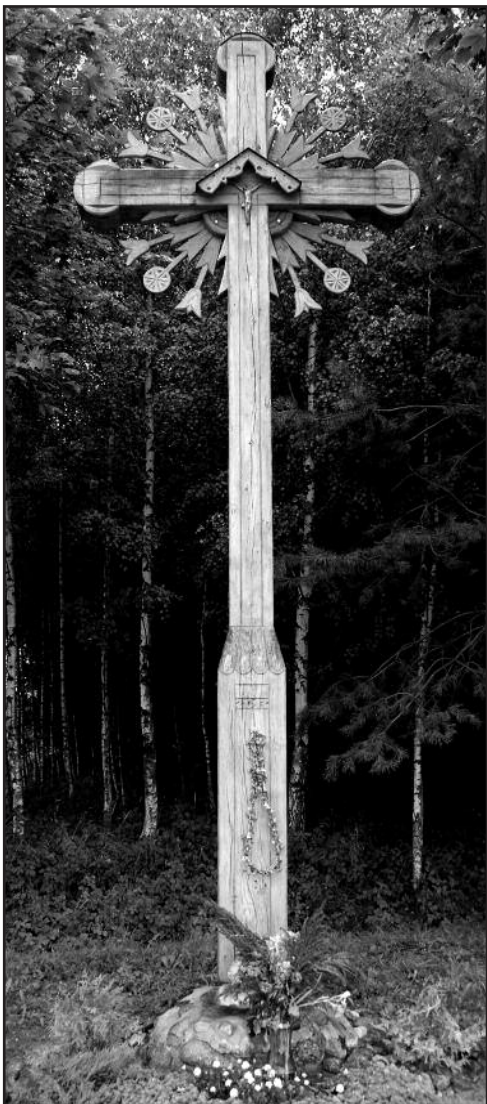
„Poeto gimtąją vietą buvo būtina sutvarkyti ir gražiai pažymėti, nes ji Kaziui Bradūnui buvo ypač brangi. Atsimenu, kaip beveik po pusšimčio metų, kuriuos praleido gyvendamas užsienyje, grįžęs į savo gimtinę jis bučiavo išlikusį sodybos slenksčio akmenį. Ir apskritai – tai ypač graži, gerą aurą turinti vieta. Nuo sodybos aukštumos atsiveria nuostabus vaizdas į lomoje plytinčius derlingus laukus, horizonte – Kairabalės berželiai. Tolėliau – ir Salomėjos Nėries gimtinė. Gražu Kiršuose ir aplinkui – ne vel tui jie užaugino tokius dvasingus žmones“, – pernai pasakojo seniūnas.

Bradūnų sodyba stovėjo Pirmojo pasaulinio

karo sunaikintos sodybos vietoje. Savo laiške profesorei literatūrologei Viktorijai Skrupskelytei poetas yra rašęs: „Lyg per sapną pirmieji prisiminimai: sėdžiu tarp smilgų ir žaidžiu iškastomis šovinių tūtelėmis, o tėvas ir motina čia pat kastuvais lygina kovų paliktus apkasus... Visa tėviškės žemė buvo išrausta tokiais apkasais, sustiprintais kareivių atsivežtais iš girių sienojais. Motina ir tėvas tuos sienojus jau buvo išrovę iš žemės ir iš jų pasistatę pirmąjį pirkele“.

Profesorė teigia, kad „poeto sąmonėje ši kukli, plūktinės aslos ir karo išdraskyta gimtinė turėjo būti ne praeinamumo ženklas, o vieta, kur užsimezga pastovūs žmogaus ryšiai su gamtine aplinka, su žmonių bendruomene ir jos tradicijomis, su kalba, nugirsta namiškių lūpose, ir su ta, kurią jau galima vadinti literatūra, poeto patirta dar prieš skaitybą ir todėl susijusią su garsu: ‘Pridėdavau prie knygos ausį ir kone verkdavau, kad raidės tylī’ (Alkana kelionė, p. 81)“.

Kai lygiai po 50-ties emigracijos metų 1994-aisiais poetas su žmona Kazimiera grįžo gyventi į Lietuvą, gimtuosiuose Kiršuose savo sodybos jau neberado. Bradūnai įsikūrė Vilniuje, dukters Elenos suieškotame bute, o 1995-aisiais

Kryžius prie kelio iškilo praėjusiais metais

Sutvarkyta poeto gimtinės vieta

susitikime Punske su mokytojais poetas kalbėjo, kad sodybos vietoje pavyko surasti ir atpažinti tik prie slenksčio buvusį akmenį. Kai prieš penkerius metus K. Bradūnas palydėtas Amžinybėn, į jo kapo duobę Antakalnio kapinėse Vilniuje poeto valia buvo įberta ir jo gimtinės žemės.

„Tėviškės vietoje visa tėvelio širdis palaidota. Tėviškę jis savy nešiojosi visą gyvenimą ir mums apie ją pasakojo. Visi tėčio eilėraščiai išplaukė iš dvasinio ryšio su šia vieta“, – sakė į Kiršus atvykusi poeto dukra Elena Bradūnaitė-Aglinskienė, atidengiant naująją dabar sutvarkytos poeto tėviškės vietos skulptūrinę kompoziciją. Ji pati ir atvėrė simbolinius vartus į Bradūnynę bei kvietė būtent pro juos ateiti į sodybvietę prašydama: „Žengdami atsiminkite ir širdį išiamžinkite sau šventą vietą. Tai bus gražiausias mano tėvelio gyvenimo ir jo eilių įprasminimas.“

Seniūnijos gyventojai savo rankomis išvalė poeto tėviškės vietoje vešėjusius brūzgynus, kiti išgražino ir pačią sodybvietę. Dabar ją puošia gražūs akmenėliai, jaunos pušaitės. O šalia siūbuoja nunokusių obuolių prie žemės lenkiamos obelys, tarp žolynų šviečia kažkada buvusio šulinio akis, prie kūdros tebesistiebia ajerai, aplink – ir kažkada čia vešėjęs sodas, tik vaismedžiai jau seniai sulaukėję...

Ypatingas jausmas apima vaikstant po šią poeto gimimo vietą, širdį nudiegia praveriamų vartelių girgždesys, ir tas jausmas dar labiau sustiprėja, kai perskaitai žodžius, kuriuos skulptūrinėje kompozicijoje išdrožė tautodailininkas Raimundas Blažaitis. Tai K. Bradūno eilėraštis „Tėviškės vietoj“, kurį būtina pacituoti visą:

*Mano tėviškę užkasė gyvą
Užpylė gruzdu, pelenais
Rudenį šiltą, vėlyvą
Glostau kapą delnais.*

*Ir skaudžiai delnan įsirežiu
Tarytum stiklo kraštu
Bėga kelio kruvinos vėžės
Kuriom išėjau ir grįžtu.*

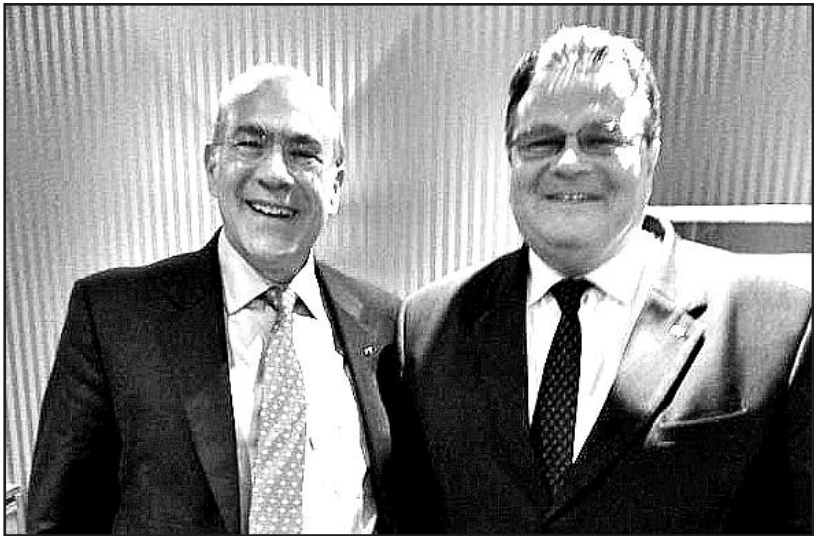
*Pareinu nenorėdamas nieko
Nesigirdamas meile menka
Tegu tik duonos atriekia
Mirusio tėvo ranka.*

*Tegu tik motina renka
Jos trupinius nors ir sapne –
Bučiuoju tėviškei ranką
Žegnojančią mane.*

LIETUVA IR PASAULIS

Parengė Vitalius Zaikauskas

Pasirengimas narystei EBPO – teisingame kelyje

EBPO gen. sekretorius José Ángel Gurría ir Lietuvos užsienio reikalų ministras L. Linkevičius „Twitter“ nuotr.

Vilnius (URM info) – Europos ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) generalinis sekretorius José Ángel Gurría patikino, kad Lietuvos pažanga rengiantis narystei EBPO matoma ir vertinama. Taip jis teigė rugsėjo 13 d. Rygoje įvykusiame susitikime su užsienio reikalų ministru Linu Linkevičiumi.

EBPO vadovas įvertino ir pagyrė nuoseklią ir užtikrintą Lietuvos kelią link tikslo – greitesnės narystės organizacijoje.

Vizito Rygoje metu ministras L. Linkevičius taip pat susitiko su Gruzijos eurointegracijos ministru Aleksu Petriasvili. Ministrai aptarė NATO viršūnių susitikimo rezultatus, Rusi-

jos agresijos prieš Ukrainą poveikį regiono saugumui bei Gruzijos pažangą įgyvendinant eurointegracijos reformas.

Gruzijos ministras padėkojo L. Linkevičiui už ilgametę ir nuoširdžią Lietuvos paramą Gruzijos integracijai į NATO ir ES bei paprašė pasidalinti savo vertinga patirtimi šioje srityje.

Ministras Latvijoje lankosi „Rygos konferencijos 2014“ organizatorių kvietimu ir šeštadienį pasisako diskusijoje apie Europos Sąjungos Rytų partnerystės politiką ir artėjantį viršūnių susitikimą Rygoje 2015 m. „Kas bus pasiūlyta Rygos Rytų partnerystės susitikime?“

Lietuva reikalauja paleisti Estijos pareigūną

Vilnius (URM info) – Lietuvos užsienio reikalų ministerija ragina Rusijos Federaciją nedelsiant paleisti rugsėjo 5 d. Estijos teritorijoje pagrobtą šios šalies pareigūną E. Kohver ir suteikti jam galimybę netrukdomam grįžti į Tėvynę. „E. Kohver atžvilgiu pareikštus kaltinimus šnipinėjimu laikome politiškai motyvuotais, – sakoma Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pareiškime. – Reiškiamo solidarumą su savo sąjungininke Estija, E. Kohver šeimos nariais ir visais Estijos žmonėmis. Ši grubi provokacija Estijos atžvilgiu, kuomet buvo pažeis-

ta Estijos valstybinė siena, įsiveržta į jos teritoriją ir panaudojant ginklus bei jėgą pagrobtas bei į Rusijos Federaciją išvežtas tuo metu tarnyboje buvęs pareigūnas, privalo būti nedelsiant ir visapusiškai ištirta, o už šią provokaciją atsakingi asmenys patraukti atsakomybėn.

Apgailėstaujame, kad diplomatinės pastangos išlaisvinti E. Kohver iš neteisėto laikymo Rusijos Federacijoje iki šiol nedavė jokių rezultatų. Raginame Rusijos Federacijos vadovybę imtis neatidėliotinių ir konkrečių žingsnių jį išlaisvinant.“

Siekama, kad kuo daugiau lietuvių dirbtų ES

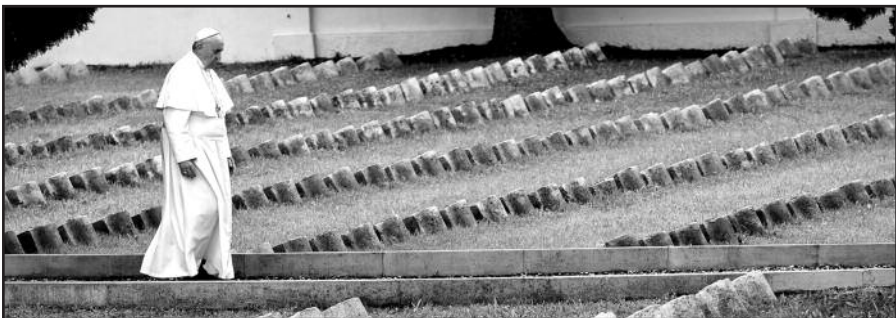
Vilnius (Vyriausybės info) – Viešojo valdymo tobulinimo komisija, kartu su Užsienio reikalų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos ir Valstybės tarnybos departamento atstovais svarstė pasiūlymus dėl efektyvesnio Lietuvos piliečių įsidarbinimo Europos Sąjungos institucijose, tarptautinėse ir regioninėse organizacijose bei misijose.

Komisija konstatavo, kad, lyginant su kitomis šalimis, Europos Sąjungos ir kitose tarptautinėse institucijose lietuvių dirba labai mažai, nėra bendro valstybės požiūrio ir sutarimo dėl Lietuvos piliečių įsidarbinimo ES, kitose regioninėse ir tarptautinėse organizacijose svarbos, įsidarbinimas dažnai nėra remiamas ir skatinamas

institucijų vadovų ir vyksta daugiausiai pačių piliečių iniciatyva.

Komisijos posėdyje pritarta Užsienio reikalų ministerijos pasiūlymui, išanalizavus kitų šalių patirtį, parengti ilgalaikę Vyriausybės programą, kurioje būtų nustatytos prioritutinės Lietuvai sritys, organizacijos bei pareigybės, taip pat institucijos, atsakingos už informacijos rinkimą, kaupimą ir analizę, rekomendacijų teikimą. Komisija rekomendavo numatyti potencialių kandidatų – aukšto lygio ekspertų – paieškos būdus ir jų skatinimo kandidatuoti priemones, galimus paramos būdus ir papildomo specialaus rengimo galimybes, užtikrinti įgytos patirties panaudojimą Lietuvoje.

Popiežius įspėjo dėl gresiančio trečiojo pasaulinio karo

Roma (Vatikano radijas) – Rugsėjo 13 d. popiežius Pranciškus įspėjo, kad pasaulis yra ant trečiojo pasaulinio karo slenkščio.

Kalbėdamas per Mišias Italijos šiaurės rytuose, aukotas už daugiau kaip 100 tūkst. Italijos karių, žuvusių per Pirmąjį pasaulinį karą, pontifikas pasmerkė „terorizmo planuotojus“, kurie, anot jo, kuria mirtį ir sunaikinimą.

„Žmonija privalo raudoti, ir dabar tam atėjo metas. Karas yra beprotybė“, – pamokslo metu sakė popiežius Pran-

ciškus.

Per pastaruosius mėnesius popiežius ne kartą kreipėsi į pasaulį su prašymu nutraukti konfliktus Ukrainoje, Irake, Sirijoje, Gazoje ir Afrikos šalyse. „Karas nėra racionalus, tai tik planas, kaip atnešti sunaikinimą: karas siekia augti per naikinimą. Godumas, netoleravimas ir galios geismas – šie motyvai yra priežastys, kodėl keliamas karas, ir pernelyg dažnai šios priežastys yra pateisinamos ideologija“, – kalbėjo pontifikas.

Putino tikslas – sugriauti Ukrainą ir atkurti SSRS

Kijevas (BNS) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas siekia sugriauti Ukrainą, kaip nepriklausomą šalį, ir atkurti Sovietų Sąjungą, pareiškė Ukrainos ministras pirmininkas Arsenijus Jaceniukas.

Kalbėdamas Kijeve per spaudos konferenciją, kurioje dalyvauja Europos ir Ukrainos įstatymų leidėjai bei verslo vadovai, A. Jaceniukas gyrė naująsias ES ir JAV paskelbtas ekonomines sankcijas Rusijai ir pareiškė, kad jos kelia didelę grėsmę Rusijos ekonomikai.

„Mes tebesame karo etape, ir pagrindinis agresorius yra Rusijos Federacija... Putinas nori dar vieno išaldyto konflikto (Ukrainos rytuose)“, – pažymėjo A. Jaceniukas.

Liberijos pareigūnai bėga iš šalies

Monrovija (ELTA) – Liberijos prezidentė Ellen Johnson Sirleaf nuo pareigų nušalino dešimt vyriausybės pareigūnų, kurie „be pasiteisinimo išvyko iš šalies“, ją krečiant Ebolos protrūkio krizei.

Prezidentės teigimu, ministrai pademonstravo „abejingumą mūsų nacionalinei tragedijai ir nepagarbą valdžiai“.

Dešimčiai pareigūnų prieš daugiau nei mėnesį buvo duotas vienos savaitės ultimatumas grįžti į Liberiją.

Kryme skaičiuojami balsai

Simferopolis (ELTA) – Centrinės rinkimų komisijos pirmininko pavaduotojas Leonidas Ivlevas, cituodamas preliminarious balsavimo rezultatus, paskelbė, kad partijos „Vieninga Rusija“ kandidatai laimėjo daugiau nei 71 proc. Krymo rinkėjų balsų ir gaus 70 iš 75 galimų vietų Krymo parlamente. Rusijos liberalų demokratų partiją palaiko 8,17 proc. gyventojų, tuo tarpu likusios partijos kol kas neperžengia 5 proc. ribos.

Remiantis preliminariais balsavimo rezultatais, į Simferopolio miesto tarybą „Vieninga Rusija“ šiuo metu yra surinkusi 59,1 proc. balsų. Centrinės rinkimų komisijos narys Valerijus Kriukovas teigė, kad, suskaičiavus 50

Labiausiai nuo mirtino Ebolos viruso epidemijos kenčia Siera Leonė, Liberija ir Gvinėja. Ši liga jau pareiklavo daugiau nei 2 tūkst. 400 žmonių gyvybių. Daugiau nei pusė aukų užregistruota Liberijoje.

Tarp nušalintų pareigūnų yra du komisarai, šeši ministrų padėjėjai ir du teisingumo viceministrai. Dar aštuoniems žemesnes pareigas einantiems Liberijos pareigūnams duotas įspėjimas sugrįžti į šalį.

proc. visų rinkėjų balsų Simferopolio mieste, „Vieningos Rusijos“ nariai gali tikėtis 32 vietų miesto taryboje. Jo manymu, suskaičiavus visus rinkimų biuletenius, rezultatai gali kisti.

Tuo tarpu Ukrainos užsienio reikalų ministerijos atstovai Kryme ir Sevastopolyje vykusius parlamento ir savivaldos rinkimus įvardijo kaip „neteisėtus“.

„Rinkimų rezultatai neturės jokio poveikio autonominiam Krymo ir Sevastopolio statusui, – rašoma užsienio reikalų ministerijos pareiškime. – Krymas ir Sevastopolis buvo ir išliks vieniša suverenios Ukrainos dalis. Juridiniu požiūriu rezultatai yra neteisėti“.

ŠVENTADIENIS

Šiluvos Karaliene ir kunigų Motina,
globok mūsų kunigus

ARKIVYSKUPAS
SIGITAS TAMKEVIČIUS

Prie kryžiaus prikalta Jėzus mylimą mokinį Joną pavedė savo motinos Marijos globai – „Štai tavo motina” – „Štai tavo sūnus”. Nuo šios akimirkos Marija tapo visų Jėzaus mokinių, ypač kunigų, motina.

Kunigo pašaukimas yra labai panašus į Marijos pašaukimą. Jos misija buvo nutiesti pasaulio Gelbėtojų kelią į šią žemę. Kunigo misija – nutiesti kelią, kad pas šį Gelbėtoją ateitų, kiek tai įmanoma, daugiau žmonių. Vyskupas skiria kunigą į labai konkrečią žmonių bendruomenę – parapiją, rektoratą, ligoninę, gimnaziją ar universitetą ir jam paveda rūpintis tos bendruomenės žmonėmis: patarnauti iškėjusiems, rodyti kelią ieškantiems, belstis į neieškančiųjų širdis, daryti atgailą už klystančius ir už visus mels-tis. Iš tikrųjų, labai platūs kunigiškos tarnystės horizontai.

Kunigo misija yra sunki ne dėl celibato, kaip kai kas bando aiškinti. Tik seksualiniai maniakai mąsto, kad vyras negali gyventi celibate. Tik tikėjimo neturinčios kai kurios moterys dažniausiai kalba, kad reikia panaikinti celibatą. Kunigo misija yra sunki todėl, kad ji reikalauja labai daug pasišventimo ir nuolatinio savęs dalijimo. Gyvenimo ne sau, bet kitiems. Kunigo misija – visiškai pasišvęsti tarnystei Bažnyčioje, kuri yra jo šeima – ir motina, ir žmona, ir vaikai. Jei kunigas negyventų dėl kitų, jis pasmerktų save moraliniam nuosmukiui.

Menu kun. Antaną Šeškevičių, SJ, su kuriuo artimai susipažinau, kai jis kalėjo Alytaus griežto režimo lageryje. Šį tą perduodavau, kad turėtų ką pridėti prie kalinio košės, ir paimdavau iš jo laiškus bei rašinius, kurių lagerio tikrintojai nebūtų praleidę. Buvo gerų žmonių, kurie padėjo palaikyti šį ryšį. Sovietinė valdžia kun. Antaną teisė net tris kartus. Po pirmojo kalinimo jis negrįžo į Lietuvą, bet lankė šeimas Kazachstane ir joms tarnavo, teikdamas sakramentus ir aukodamas Mišias. Už šį uolų tarnavimą buvo nu-teistas antrą kartą. Trečią kartą patal-pino jį už grotų su didžiausiais nusi-kaltėliais už tai, kad mokė vaikus ka-tekizmo. Anuomet tai buvo laikoma sunkiu nusikaltimu, trukdančiu auk-lėti klusnius totalitarinės sistemos sraigtelius. Tikintis į Dievą žmogus to-kiu sraigteliu negalėjo būti, nes žinojo, kad Dievo reikia klausyti labiau nei žmonių.

Kunigo misija yra sunki ne tik tuomet, kai Bažnyčia yra engiama, bet ir laisvės sąlygomis. Geras kunigas sėdi klebonijoje tik tuomet, kai reikia pasiruošti tarnystei ir pailsėti, kitu metu jis būna su žmonėmis. Juos lanko, su jais kalbasi ir atlieka ben-druomenei reikalingus darbus; be abejo, ir meldžiasi. Dažnas kunigas ap-tarnauja kelias parapijas, kartais net tris, dažnai būdamas architektu, darbų vykdytoju ir paprastu darbininku.

Geras kunigas gyvena žmonių rū-pesčiais ir reikalais. Jam ne vis tiek, ar jo gnomieji yra laimingi, ar ko nors stokoiantys, ar jie susituokę, ar gyvena drauge be išpareigojimo, ar rimtai rū-pinasi savo išganymu ar tik per Vely-kas bei Kalėdas apsilanko bažnyčioje.

Piktoji dvasia žino, kad geras ku-nigas griaua jos planus, todėl nepa-lieka kunigo ramybėje panašiai, kaip nepaliko ramybėje net paties Viešpa-ties Jėzaus Kristaus. Viešpatį gundė duona, kai buvo alkanas, gundė val-džia, žadėdamas duoti pasaulio kara-lystes, gundė šio pasaulio garbe. Ku-nigas gundomas visiškai panašiai. Pir-miausia, gundomas sočiu gyvenimu, kuriam reikalingi pinigai. Vargas ga-nytojui ir jo kaimenei, jeigu pinigas koreguotų kunigo tarnystę. Į kunigo rankas patenkantys pinigas turi tar-nauti ne kunigo asmeninei, bet Baž-nyčios gerovei. Savaiame suprantama, niekas nepasipiktins, jei kunigas bus tinkamai apsirengęs, pavalgęs ir turės priemonę pasiekti savo ganomuosius. Žmonės pagrįstai piktinasi tik paste-bėdami neeilinę kunigo meilę mamoi.

Kunigas, tarnaudamas Dievo tau-tai, patiria daug paguodos ir džiaugsmo. Ne iškart jis pamato savo tarnavimo vaisius. Kartais po daugelio metų jam pasakoma: „Kunige, jūs ma-nęs tikriausiai nepažįstate, bet man jūsų žodis jaunystėje buvo labai svar-bus ir už tai esu labai dėkingas.” Ku-nigą, kaip ir kiekvieną mirtingąjį, ap-lanko ne tik džiaugsmingi, bet ir skau-dūs išgyvenimai, kai mato žmonių abe-jingumą dvasiniams dalykams, kai tar-nystė matomai neneša laukiamų vai-sių.

Be to, jei kunigas iki galo nepasi-švenčia tikintiesiems, jis gali išgyventi ir vienvatę. Tuomet gundytojas, kaip ir daugeliui pasauliečių, siūlo išeitį – taurelę, kuri atrodo visiškai nekalta, bet kiek ji padaro žalos pačiam kuni-gui ir kiek papiktinimo sukelia Dievo tau-toje.

Kunigas visuomet yra po didina-muoju stiklu. Dažnai tas stiklas dar būna kreivas ir net nežymios kunigo klaidos išpučiamos. Geriausiems Lie-tuvos kunigams yra primetamos kaž-kieno, galbūt labai toli ir labai seniai padarytos nuodėmės. Tai gali būti kry-žiumi, kurį Viešpats kviečia paimti ir nešti: „Jei kas nori sekti paskui mane, tegu išsižada savęs, tepaima savo kry-žių ir teseka paskui mane.” Bažnyčios priešai supranta, kad vyskupo ir kuni-go tarnystė yra svarbi ir todėl, norėda-mi eliminuoti jų įtaką, dažnai nesibodi bet kokių kaltinimų. Kuriami kunigus niekinantys klipai. Todėl tikinčiųjų so-lidarumas su savo kunigais yra labai reikalingas. Reikia remti visus kuni-gus ir tuos, kuriems nesiseka atlikti savo tarnystę. Ačiū visiems, kurie mal-da ir darbais remiate savo ganytojus.

Dėkoju jums, broliai kunigai, už labai reikalingą jūsų tarnystę. Tegu po kryžiumi stovėjusi Motina apglo-bia jus savo motiniška meile ir pats Viešpats testiprina, kad būtumėte ne-pavargstantys Evangelijos skelbėjai ir liudytojai

Kalbėdamas apie kunigo tarnystę, negaliu nepasakyti dėkingumo žodžio kunigų tėvams. Dažnas kunigas gali paliudyti, kad motina išmėlė jam ku-nigo pašaukimą, o tėvas palaikė jį pa-šaukimo kelyje.

Šiluvos Karaliene ir Kunigų Mo-tina, globok mūsų kunigus ir pažadink mūsų dienoms reikalingų pašaukimų!

Homilija pasakyta 2014 m. rugsėjo 10 d. Šiluvoje švenčiant Kunigų dieną

DATOS ir SUKAKTYS

Trečioji rugsėjo savaitė

Rugsėjo 15 d.

– 1830 m. geležinkelyje įvyko pirmasis nelai-mingas atsitikimas – atidarant pirmąją pa-saulyje geležinkelio stotį Manchesteryje mir-tinai sužeistas žmogus.

– 1928 m. Alexander Fleming išskyrė antibak-terinę medžiagą ir išrado peniciliną.

– 1935 m. naciai Vokietijoje priėmė Niurn-bergo įstatymus. Pagal juos iš visų žydų buvo atimta pilietybė, įsteigti getai, svastika tapo na-cionaliniu simboliu.

– 1942 m. Vokiečių kariuomenė pradėjo Sta-lingrado puolimą.

– 1971 m. 12 kanadiečių iš Vencuverio įkū-rė ekologinę organizaciją „Greenpeace”. Jie protestavo prieš JAV vykdomus branduolinius bandymus Aliaskoje.

Rugsėjo 16 d.

Tarptautinė ozono sluoksnio apsaugos diena

1498 m. mirė **Tomas de Torquemada**, Ispa-nijos dominikonų ordino vienuolis, karalienės Izabelės nuodėmklausys, pirmasis ir žymiau-sias Ispanijos generalinis inkvizitorius (gimė 1420 m.)

– 1736 m. mirė Daniel Gabriel Fahrenheit, vo-kiečių fizikas ir inžinierius, 1714 metais pirmasis pagaminęs gyvsidabrio termometrus (gimė 1686 m.)

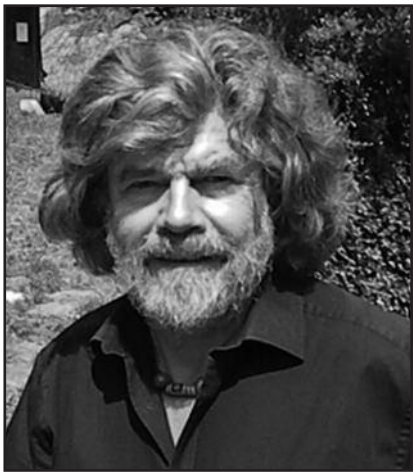
– 1945 m. įvyko steigiamasis Lietuvos išlais-vinimo komiteto (LIK) posėdis.

Rugsėjo 17 d.

– 1926 m. „National Geographic” padaro pir-mąsias spalvotas povandenines nuotraukas.

– 1934 m. Tarybų Sąjunga buvo priimta į Tau-tų Sąjungą.

– 1939 m. Antrojo pasaulinio karo metu So-vietų Sąjunga įsiveržė į Lenkiją.

– 1944 m. **Reinhold Mesner**, italų alpinistas. 1978 m. Mesner drauge su austru Peter Habeler tapo pirmaisiais žmonėmis, įkopusiais į Everestą be papildomo deguonies. 1986 m. jis buvo pir-masis žmogus, įkopęs į visas keturiolika aukš-tesnių nei 8000 m pasaulio viršūnių.

– 1991 m. Lietuva, Latvija, Estija, Šiaurės ir Pie-tų Korėja įstojo į JT organizaciją.

Rugsėjo 18 d.

– 1502 m. K. Kolumbas atrado Costa Rica.

– 1807 m. mirė Pranciškus Smuglevičius, įžy-miausias klasicizmo dailininkas Lietuvoje. Di-džiąją dailininko kūrybos dalį sudaro religinė tapyba Senojo ir Naujojo testamentų siužetais, šventųjų paveikslai, taip pat istorinio, mitolo-ginio, alegorinio ir portretinio žanro kūriniai. Be to, jis savo darbuose įamžino Vilniaus ar-chitektūros paminklus, svarbiausius LDK is-torijos įvykius, kasdieninio žmonių gyvenimo, buities scenas (gimė 1745 m.).

– 1873 m. gimė arkivyskupas metropolitas **Juozapas Jonas Skvireckas**, Biblijos vertėjas į lietuvių kalbą.

Rugsėjo 19 d.

– 1888 m. Spa kurorte (Belgija) įvyko pirma-sis pasaulyje grožio konkursas.

– 1911 m. gimė William G. Golding, anglų ro-manistas, išgarsėjęs alegoriniu romanu „Mu-sių valdovas”, apdovanotas Nobelio literatū-ros premija (mirė 1993 m.).

– 1923 m. TSRS priimtas nutarimas „Dėl var-pų skambėjimo”, kuriuo liepta iš bažnyčių var-pinių „dėl nereikalingumo” pašalinti visus varpus.

– 1982 m. pirmą kartą buvo panaudotas šyp-senėlės simbolis „:-)”.

– 1995 m. įrengtas pirmasis bankomatas Lietuvoje.

Rugsėjo 20 d.

– 1260 m. prasidėjo didysis prūsų sukilimas.

– 1946 m. prasidėjo pirmasis Canes kino fes-tivalis.

– 2003 m. referendumas Latvijoje dėl šalies įstojimo į Europos Sąjungą.

– 1869 m. gimė Juozas Tumas-Vaižgantas, Lie-tuvos rašytojas, literatūros istorikas, kritikas, vi-suomenės veikėjas, pedagogas, kunigas (mirė 1933 m.)

Rugsėjo 21 d.

– 1697 m. Augustas II karūnuotas Lenkijos ir Lietuvos karaliumi.

– 1890 m. gimė rašytojas, publicistas, keliau-tojas Matas Šalčius. Mirė 1940 m. Guajara Mi-rim (Bolivija).

– 1935 m. Feliksas Vaitkus lėktuvu „Lituanica II” (Lockheed L-5B Vega) perskrido Atlanto van-denyne.

– 1936 m. mirė Vladislavas Tiškevičius, Lie-tuvos bajoras, didikas, Lelijos herbo grafas. Vi-suomenės veikėjas, kolekcininkas, Vilniaus mokslo ir meno draugijos muziejaus įkūrė-jas, jo kolekcijos pagrindu įkurtas Lietuvos Nacionalinis Dailės muziejus (gimė 1865 m.).

– 2007 m. eidama 85-uosius metus Vilniuje mirė rašytoja, vertėja, aktorė ir režisierė Biru-tė Pūkelevičiūtė.

Sovietų ideologija savo deklaruojamą internacionalizmą siekė įtvirtinti maišydama skirtingų tautų individus į universalias sovietines struktūras: Sovietų Sąjungos komunistų partijos, *komsomolo* – jaunimo organizacijose, profesinėse sąjungose, sporto federacijose būdavo skaičiuojama, kiek tautų atstovų yra, tačiau leisti migrantams pramoniniuose centruose kurti savo draugijas nesiryžta. Visas anuometinis žmonių gyvenimas buvo pusiau prievartiniais metodais socializuotas – visi kam nors iš oficialių organizacijų priklausė, tačiau kiek iš tiesų būta laisvanoriškų asociacijų, kiek jų narių laisvanoriškai imdavosi visuomeninės veiklos, sunku pasakyti.

Lietuviai Rusijoje buvo ne organizuoti, bet deorganizuoti: išblaškyti po oficialias institucijas, darbo kolektyvus, kurie veikė kaip tautų maišyklės. Tai buvo unikalūs metas, kai ugdesi sovietinis mentalitetas, kuriame vienu metu derėjo priešybės: neapykanta valstybės aparatui ir gilėjantis tikėjimas, kad valdžia viskuo pasirūpins. Tradicinės diasporos socialinės ekonomikos formos: savišalpa, sutelktinis rūpestis savo atžalų lietuvišku švietimu, kultūrinis aktyvumas, atremtas į solidarumo mokesčius, tikėjimas, kad viskas, kas svarbu, gali būti padaryta tik savo jėgomis ir aukojimusi – visi šie bruožai ilgainiui išnyko iš sovietinės vertybių skalės. Prievartinė socializacija ir laisvos asmenybės nacionalizavimas pakirto socialinio kapitalo kaupimo įgūdžius. Tai kone groteskiškais pavidalais atsidengė griuvus Sovietų Sąjungai, išsivadavus Lietuvai ir lietuviams iš naujo pabirus Vakarų pasaulio erdvėse.

Sovietų imperijos metropoliuose – Maskvoje ir Leningrade (Sankt Peterburge) telkėsi lietuvių elitas: karjeros žmonės, mokslo ir meno meistrai – natūralus kolonizacijos produktas, atsirandantis tuomet, kai okupantai neleidžia pavergtame krašte atsirasti visus tautos kultūrinius poreikius tenkinančioms akademinėms įstaigoms. Daugelio mokslo sričių doktoratai buvo suteikiami tik Maskvoje. Čia būrėsi ambicingi ir aukštų aspiracijų lietuviai, kurie visais laikais pretendavo būti organizuotais savo visuomenės lyderiais. Čia ryškėjo ir tam tikri organizuotos oficialios veiklos požymiai.

Neseniai Vytauto Didžiojo universitete apgintoje disertacijoje apie alternatyvią lietuvių intelektualų veiklą Sovietų Sąjungoje Aurimas Šukys įrodinėja, kad chruščiovinio atlydžio metais

... didžiuosiuose Sovietų Sąjungos miestuose: Maskvoje, Leningrade, – neformalios ir oficialios studentų, aspirantų (doktorantų – E. A.) grupės. Maskvoje šiuo laikotarpiu galėjo mokytis iki 200 lietuvių studentų. 1956 m. filosofui B. Genzeliui, agronomui Romualdui Grigui po Vengrijos (...) įvykių kilo mintis suburti studentus lietuvius į šokių ir dainų klubą, kuris ilgainiui susivienijus su estais ir latviais virto jungtiniu „Balticum“ ansambliu. Lietuvių gretose (be minėtų) aktyvesni organizatoriai buvo inžinierius, vėliau filologas, filosofijos trinėtojas Jonas Trinkūnas, vertėjas Virgilijus Čepaitis, inžinierius Algis Drąsutis, literatė Aušra Adiklytė, filosofas Gytis Vaitkūnas ir kiti.⁴⁴⁶

KARKLO DIEGAS

lietuvių pasaulio istorija

EGIDIJUS ALEKSANDRAVIČIUS

152

Sankt Peterburgas

Maskvos studentai iš Baltijos respublikų gerokai išibėgėjo ir, berepe tuodami dainas ir šokius, ėmėsi leisti laikraštėlį, atviriau puoselėti tautines vertybes, solidariai ginti savo kultūrinės teisės, skatinti kritišką požiūrį į sovietų valdžios politiką. Remdamasis Romualdo Grigo atsiminimais, istorikas rekonstruoja ir 7 deš. Maskvos studentų organizuoto veikimo formas. Po 1963 m., anot jo, ten veikęs neformalus aspirantų klubas, kuris skatino priešinimąsi rusifikacijai, diskutavo ekonomikos, kultūros ir meno klausimais.

Šioje grupelėje, kuri turėjo savo „tarybą“, aktyviausi nariai buvo agrochemikas Antanas Jasaitis, biochemikas Petras Kadziauskas, teisininkas Pranas Kūris, energetikas Jurgis Vilemas, filosofas Bronislavas Kuzmickas, chemikas Antanas Glemža, statybos specialistas Algis Steponavičius ir kiti. Susirinkimuose dalyvavo nuo 10 iki 50 žmonių.⁴⁴⁷

Dauguma Maskvos aukštųjų mokyklų auklėtinių gebėjo daryti karjerą ir sugrįžę į Lietuvą. Jie užėmė stiprias pozicijas oficialiame kultūros elite, o Pranas Kūris tapo net sovietiniu teisingumo ministru. Buvo tokia ministerija visuotino neteisingumo ir persekiojimų epochoje. Kita vertus, taip ugdėsi kompromiso elitas arba paslėpto komunistinio nacionalizmo pajėgos. Jos atsuko savo ietis prieš Sovietų Sąjungos viešpatystę 1989–1991 metais.

Panašumų būta ir tuometiniame Leningrade, kur su tam tikromis pertraukomis irgi pakildavo *Balticum* bangos. Mat tokiu pat pavadinimu veikė ir tenykštės Pabaltijo studentų bei aspirantų pajėgos. Leningrado skirtumas buvo tas, kad jame mažiau nei Maskvoje telkėsi politinės karjeros adeptai iš Lietuvos, nors ir čia buvo aukštoji komunistų mokykla, ugdžiusi gebėjimus vadovauti žmonėms toli gražu ne demokratijos ir laisvės sąlygomis. Ne vienas šiandienės Lietu-

nimis, būta 40 000 lietuvių. Mokslininkai ir lietuvių bendruomenės vadovai įtariai žiūri į tą statistiką, spėdami, kad ji neatspindi tikrosios padėties, ir kad tikėtinas skaičius yra didesnis – apie 70 000⁴⁴⁸. Po 23 metų ir oficialus, ir tikėtinas Sibiro lietuvių būrys turėtų būti dar labiau sumenkęs. Kita vertus, 2003 m. išspausdintos PLB istorijos autoriai nurodo, visoje Rusijos Federacijoje oficialiai priskaičiuojama 80 000 lietuvių, bet šiuo atveju, jų nuomone, šis skaičius greičiausiai neatitinka tikrovės ir yra mažesnis. Gi patys Rusijos lietuviai įsivaizduoja priešingai – galvoja jų esant daugiau⁴⁴⁹.

Labai tikėtina, kad Sovietų Sąjungos lietuviai po 1990 metų Kovo 11-osios vis labiau sąmonėjo ir pradėjo stiprinti diasporinės bendruomenės saviąautą. Kita vertus, Rusijos žingsnis link formalios, institucinės demokratijos leido pradėti lietuvių išeiviškų bendruomenių brandinimo darbus, kuriems buvo ir bus reikalinga inteligentiška patirtis. Tarp nepriklausomos Lietuvos ir Rusijos atsiradusi siena, stiprinama narystės Europos Sąjungoje ir NATO prievolė, didina atstumus tarp Lietuvos ir Rytų diasporos, tačiau net tokiomis sąlygomis Rusijos lietuviai gali regėti šviesius diasporinės tautos ateities horizontus.

446. Šukys, Aurimas. *Intelektualų alternatyvi veikla sovietų Lietuvoje 1956–1988 m.*: daktaro disertacija. Vytauto Didžiojo universitetas. Kaunas, 2012, p. 55.

447. Ten pat, p. 55.

448. Stravinskienė, Vitalija. *Pasaulio lietuvių bendruomenė 1949–2003*, p. 312.

449. Ten pat.

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

PRENUMERUOKIME
IR SKAITYKIME
„DRAUGĄ“!
www.draugas.org

Aptarta Lietuvos ir JAV verslo ryšių plėtra

Rugsėjo 12 d. Washingtonė surengta Amerikos-Lietuvos verslo tarybos (ALBC) apskritojo stalo diskusija su Lietuvos ir JAV ambasadoriais Žygimantu Pavilioniu ir Deborah McCarthy, skirta aptarti aktualiausias dvišalio ekonominio bendradarbiavimo klausimus, verslo aplinkos gerinimo Lietuvoje aktualijas, rengiantis Tarybos verslo misijai į Lietuvą ir dvišaliams vizitams.

Diskusijoje dalyvavusios JAV kompanijos – ALBC narės – jau veikiančios ir siekiančios plėsti savo veiklą Lietuvoje, domėjosi ekonominio ir energetinio saugumo aktualijomis, Rusijos importo apribojimų įtaka Lietuvos eksporto kryptų pokyčiams, aptarė galimybes ALBC talkinti nukreipiant Lietuvos verslą į Vakarų rinkas, naujas dvišalio ekonominio bendradarbiavimo formas ir galimybes.

Ambasadorius Ž. Pavilionis pabrėžė ne tik jau šiandien sparčiai augančios dvišalės prekybos su JAV apyvartos plėtros svarbą, tačiau ir sveikino ALBC siekį aktyviai dalyvauti Lietuvai siekiant įsisavinti JAV pažangias verslo praktikas, didinti mūsų šalies žinomumą ir matomumą tarp JAV kompanijų-investuotojų, siekiant Lietuvos-JAV prekybos partnerystės interesus įgyvendinimo bendradarbiaujant su JAV valstybės ins-

titucijomis. Ambasadorė D. McCarthy, pritardama ambasadoriui, kalbėjo apie būtinybę aktyviau dalyvauti JAV, Lietuvoje ir Baltijos jūros regione vykstančiuose, investicijų, inovacijų ir eksporto plėtros skatinimo renginiuose, sutelkti dėmesį į aktualiausias ir konkurenciškai pranašiausias ūkio šakas.

Ambasadoriai sveikino aktyviai besiplečiančią ir itin sėkmingai vei-

kiančią ALBC: prie Tarybos oficialiai prisijungė dar dvi naujos narės – didžiosios JAV sveikatos sektoriaus kompanijos „Johnson & Johnson“ ir „Eli Lilly“, kurios šiuo žingsniu įtvirtino ilgalaikį JAV sveikatos, biotechnologijų ir farmacijos verslo įmonių siekį bendradarbiauti su dideliu potencialu šioje srityje turinčia Lietuva. ALBC narių skaičius pasiekė jau 11 kompanijų.

ALBC spalio pabaigoje rengia antrąją verslo misiją į Lietuvą, kur susitiks su Lietuvos vyriausybės atstovais, privataus verslo asociacijomis, lankysis Klaipėdos uoste, įmonėse. Spalio 28–30 dienomis Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje apsilankysiančiai Amerikos-Lietuvos verslo tarybos delegacijai vadovaus ALBC prezidentas Eric Stewart.

„Dėl nuoseklaus Lietuvos valdžios išsipareigojimo atvirai rinkos ekonomikai bei aukšto darbo jėgos išsilavinimo lygio Lietuva išlieka nepaprastai patrauklia Amerikos investicijoms – jaučiame augantį kompanijų interesą energetikos, transporto, gyvybės mokslų srityje, technologijų ir IT kūrime, žė-

mės ūkio produktų prekyboje, su džiugesiu stebime ir aktyvėjantį švietimo ir mokslo institucijų bendradarbiavimą“, – susitikime teigė Amerikos-Lietuvos verslo tarybos prezidentas. „Kasmetės misijos suteikia ALBC unikalią galimybę tiesiogiai iš šalies valdžios atstovų sužinoti apie tolimesnius Lietuvos bendradarbiavimo su JAV valdžios institucijomis ir verslais planus“, – sakė ALBC vadovas.

Per 2014 m. I pusmetį Lietuvos ir JAV prekybos apyvarta sudarė 2,2 mlrd. litų (638 mln. eurų, 820 mln. JAV dolerių). Ir, lyginant su 2013 m. tuo pačiu laikotarpiu, padidėjo 25 proc. Prekybos balansas išliko teigiamas ir sudarė 1 mlrd. litų (290 mln. eurų, 373 mln. JAV dolerių). JAV yra tiesioginių užsienio investuotojų lyderė naujų darbo vietų mūsų šalyje kūrime.

Amerikos-Lietuvos verslo taryba yra pagrindinė JAV verslo asociacija, ir vienintelė veikianti JAV, dirbanti verslo plėtros Lietuvoje klausimais.

LR ambasados Washingtonė info ir nuotr.

Jaunieji politikai aplankė lituanistinę mokyklą

LR Seimo narys, Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų prezidiumo narys, šešėlinės Vyriausybės ministras Paulius Saudargas, politologas, Rytų Europos studijų centro analitikas dr. Laurynas Kasčiūnas, politologas, Valstybingumo ir tradicijos studijų centro direktorius Linas Kojala ir Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas apsilankė Čikagos lituanistinėje mokykloje. Jie susitiko su vyresniaisiais mokiniais ir mokytojais, pasakojo jiems apie padėtį Ukrainoje. Vakare svečiai klausėsi „Tolimų aidų“ koncerto ir įteikė LR Seimo pirmininkės pavaduotojos Irenos Degutienės sveikinimą.

Dainos Čyviėnės nuotr.

JAV ambasadorė skaitė paskaitą ...

JAV ambasadorė Lietuvoje Deborah McCarthy su Lietuvių kultūros kurso studentais ir svečiais.

G. Subačiaus nuotr.

Atkelta iš 1 psl.

Antroje pranešimo dalyje ambasadorė daugiausia dėmesio skyrė neseniai įvykusioje konferencijoje Estijoje svarstytiems klausimams ir santykiams su Rusija. Ambasadorė McCarthy pranešė, jog konferencijos metu iš JAV pusės buvo pažadėtos gynybinės garantijos Baltijos šalims, kalbėta apie strateginę komunikaciją, NATO išsipareigojimą už-

tikrinti saugumą savo narėms. Pranešėja taip pat pabrėžė ir pačių Baltijos šalių rodomą iniciatyvą ieškoti sprendimų, susijusių su saugumu, ekonomika, energetika. McCarthy paminėjo labai svarbią Lietuvai sutartį su Norvegija dėl suskystintų dujų tiekimo: šalis galės būti ne tiek priklausoma nuo iki šiol vienintelio Rusijos gamtinių dujų tiekėjo GASPROM. Siekdama energetikos nepriklausomybės nuo Rusijos, Lietuva išsiskiria iš kitų Europos šalių, ir ši

žingsnį ambasadorė įvertino kaip drąsų ir sektiną.

Studentai gausiai klausinėjo ambasadorės klausimų, susijusių su Baltijos šalių ateitimi, JAV ryšiais su Lietuva. Ambasadorė ne kartą pabrėžė Lietuvos drąsą ir iniciatyvą ieškoti strateginių sprendimų saugumo, ekonomikos, bendradarbiavimo klausimais, pagirtiną Lietuvos norą savanoriškai skleisti demokratines idėjas kitose Rytų Europos šalyse.

Naujovė Lietuvos kine:
švietėjiškas žaidimas filmo
„Radviliada“ tema

Neseniai Lietuvos didžiuosiuose kino ekranuose pasirodęs prodiuserio Arūno Matelio studijos „Nominum“ filmas „Radviliada“ susilaukė itin didelio dėmesio tarp moksleivių. Jaunatviškas filmas pristatytas netradiciniu žanru – kino kecionė, kurioje susipina ir vaidybinis kinas, ir dokumentiniai tyrinėjimai, ir garsių ekspertų atradimai, „kinas kine“ bei susitinka Lietuvos subkultūrų žvaigždės (Deividas Budkovas, Kipras Serapinas, Dima Fiodorovas).
Filmo kūrėjai, sugebėję švietimą sujungti su pramoga, kartu su „GoHisto“ komanda pristato dar vieną naujovę, kurios Lietuvos kine ligi šiol nebuvo – švietėjišką žaidimą apie Radvilas internetinėje mokymosi platformoje „GoHisto“. Pirmieji testai parodė, kad peržiūrėjus filmą galima teisingai atsakyti į daugelį edukacinio žaidimo klausimų.
Julius Pauliukevičius, mokymosi platformos vadovas, džiaugėsi, jog „GoHisto“ turi galimybę prisidėti prie filmo: „Didelis malonumas dirbti kartu su profesionalia kūrėjų komanda ir prisidėti prie naujo žingsnio Lietuvos kine. Tikimės, jog ‘Radviliada’ paskatins jaunimą domėtis ne tik Radvilų gimine, tačiau visa Lietuvos istorija.”
Nors ši mokymosi platforma orientuota į jaunuomenę, savo istorines žinias gali pasitikrinti kiekvie-

nas. Testuose naudojamos ir nuotraukos iš filmavimo aikštelės, kurios padeda lengviau įsivaizduoti įvykį, situaciją, supažindindami vartotoją su pateiktais klausimais vizualiai, pvz., klausimas: „Kas XVI a. vadovavo didikų Radvilų virtuvei?“ iliustruotas scena, kurioje šefas Liutauras Čep-rackas gamina Radvilų patiekalą.
„Mes norime įrodyti, kad kinas gali būti ne ką prastesnė švietimo priemonė už knygas. ‘GoHisto’ svetainės lankytojai turės galimybę išspręsti testą apie Radvilas nežiūrėjus filmo ir jį jau pamačius – taip kiekvienas galės įvertinti filmo informatyvumą, – teigia filmo platinimo koordinatorė Auksė Ažukaitė. – Be abejo, mes neskatiname neskaityti, bet jei mokinsys teikia prioritetą filmams – ‘Radviliada’ virsta puikia edukacine priemone.”
„GoHisto“ bendrąkūrėjas Simas Jaskutėlis sakė: „‘GoHisto’ skirtas tiems, kurie ruošiasi istorijos egzaminui arba nori pasikartoti istorijos žinias. Filmo ‘Radviliada’ dėka programos vartotojai galės pasitikrinti žinias ir apie garsiąją Radvilų giminę, už tai gaudami įvairius ‘Radviliada’ kūrėjų įsteigtus prizus.”
Žinias apie Radvilų giminę galima pasitikrinti internetinėje svetainėje: www.gohisto.lt.

Alkas.lt

A † A
DARIUI BORVAINIUI

ir artimam šeimos draugui

A † A
VILIUI PEČIUKEVIČIUI

tragiškai žuvus, reiškiame gilią užuojautą ČERNIAUSKŲ šeimai: žmonai GINTAREI ČERNIAUSKAITEI-BORVAINAS, vaikučiams EMILYTEI ir BENUI, Los Angeles LB apylinkės valdybos nariui RIČARDUI ČERNIAUSKUI ir žmonai RAMUTEI, MARIUI ir IEVAI ČERNIAUSKAMS.
Linkime Viešpaties globos.

Los Angeles Lietuvių Bendruomenės
apygarda ir apylinkė

www.draugas.org/mirties.html

DRAUGAS NEWS

TIK
\$35
pirmiems
metams

Prenumeruokite
sau,
savo vaikams,
draugams,
vaikaičiams!

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Miestas, Valstija Zip _____
El. paštas _____

Čekį rašyti ir siųsti: Draugas News, 4545 W 63 St, Chicago, IL 60629
Arba prenumeruokite tinklalapyje: www.draugasnews.org

Remkime
Draugo fondą

Nuo 1992 metų Draugo fondas padeda išlaikyti mūsų lietuvišką, katalikišką „Draugo“ laikraštį.

Prisiminkite Draugo fondą savo testamente. Keletas stambesnių palikimų užtikrins „Draugo“ laikraščio gyvavimą daugelį metų!

Draugo fondas
4545 W. 63rd St., Chicago, IL
60629 • tel: 773-585-9500

www.draugofondas.org

ATLANTIC
Express Corp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136

Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

NAUJA Galos Caves 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634 Tel: 773-283-7701
NAUJA Extreme Exteriors 3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-671-1155
NAUJA Blomed 360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
Smilga 2819 83rd St. Darien, IL 60561 Tel: 630-427-0929
Excel Insurance 5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-4700
Atlantic Express Chicago 2719 W. 71 St., Chicago, IL 60629 Tel: 773-434-7919

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą 1-708-599-9680

Centrinio ofiso adresas.:
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Lithuanian Plaza 9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465 Tel: 708-599-9866
Kunigaikščių Užega 6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501 Tel: 708-594-5622
Rūta 6551 South Cass Ave., Westmont, IL 60559 Tel: 630-964-7882
Always With Flowers 1138 B S. State St., Lemont, IL 60439 Tel: 630-257-0339
Eurus Deli 22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137 Tel: 630-469-4290
Wonders of Nature 714 S. Buffalo Grove Rd., Buffalo Grove, IL 60089 Tel: 847-793-1000

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Šeštadienį, rugsėjo 20 d. nuo 1 val. p. p.** Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo parapijos (259 N 5th Street, Brooklyn, NY 11211) kieme vyks New Yorko lietuvių festivalis „lithNYC 2014“. Programoje: maistas, atgaiva, muzika, loterija. Prašome pakviesti savo draugus! Visos pajamos skiriamos „Neringos“ stovyklai ir New Yorko lietuvių atletų klubui. Sekmadienį, rugsėjo 21 d., tuojau po 10 val. lietuvišką šv. Mišių, apatinėje parapijos salėje ir kieme vyks tradicinis Apreiškimo parapijos piknikas. Bus proga išgirsti smagią lietuvišką muziką, kurią gros Rimas Samis iš Connecticuto.

■ **Šį sekmadienį, rugsėjo 21 d. 2 val. p. p.** Brighton Parko Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) bus atnašaujamos iškilmingos parapijos šimtmečio šv. Mišios, kurių pagrindinis celebrantas bus kardinolas Francis George, O.M.I. Rugsėjo 28 d., 1 val. p. p. – parapijos šimtmečio pokylis Mayfield Banquet Hall (6072 S. Archer Ave., Chicago, IL), kuriame gros Algimantas Barniškis ir pasirodys „Suktinio“ tautinių šokių grupė. Bilietus galite įsigyti pas Viktorą Kelmelį tel. 773-376-3928 arba klebonijoje tel. 773-523-1402.

Spalio 4 d., šeštadienį, kviečiame visus susiburti po šimtmečiais ažuolais ir iškilmingai atšvęsti **Ateitininkų namų 35 metų veiklos sukaktį**. Adresas: **1380 Castlewood Dr., Lemont, IL.** Pradžia: 4 val. p. p. Kaina: nuoširdi auka. Programoje – šv. Mišios sode, atstatyto kryžiaus pašventinimas, iškilminga vakarienė (už gėrimus mokama grynais), ansamblio „Iš Rytų šalelės“ programa. Vietas užsisakyti iki **rugsėjo 27 d.**

Visais klausimais kreipkitės į Pranutę Domanskienę tel. **708-712-7112** arba el. paštu **Frances.Domanskis@gmail.com**.

Dėmesio! Priimami Lietuvių Fondo prašymai stipendijoms. Stipendijų prašymo anketos priimamos iki **2014 m. spalio 10 d.** Elektroninę stipendijų prašymo anketą rasite mūsų tinklalapyje: www.LietuviuFondas.org (skiltyje „Stipendijos“).

Šiais metais Lietuvių Fondas jau paskirstė 327,913 dol. projektų, puoselėjančių lietuvių švietimą, kultūrą, tradicijų bei papročių išsaugojimą, paramai.

Dėkojame visiems LF nariams ir rėmėjams!

LF informacija

KELIONĖ Į ALGIRDO LANDSBERGIO KELIONĘ

Nauja knyga apie rašytoją Algirdą Landsbergį

Ją galite nusipirkti „Drauge“

Algirdas Landsbergis (1924–2004) – žymus išeivijos rašytojas, dramaturgas, literatūros kritikas, humanitarinių mokslų profesorius, romano „Kelionė“ ir dramos „Penki stulpai turgaus aikštėje“ autorius.

Šiais metais leidykla „Naujasis lankas“ Kaune išleido knygą apie Algirdą Landsbergį – „Archyvai – Kelionė į Algirdo Landsbergio kelionę“. Knygos autorė – Virginija Babonaitė-Paplauskienė. Knygą galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. **Kaina – 20 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.) Teiraukitės tel. 773-585-9500.**

Knyga apžvelgia Algirdo Landsbergio gyvenimą Lietuvoje, Vokietijoje ir Amerikoje ir jo plačiašakį literatūrinį ir dramaturginį palikimą. Knyga gausiai iliustruota nuotraukomis, laiškų, rankraščių tekstais, Landsbergio dramų pastatymų vaizdais. Daug medžiagos paimta iš Maironio lietuvių literatūros muziejuje saugomo Algirdo Landsbergio archyvinio rinkinio.

Knyga skiriama Algirdo Landsbergio ir jo žmonos atminimui. 2014 metais sukanka 90 metų nuo Algirdo Landsbergio gimimo ir 60 metų nuo jo romano „Kelionė“ išleidimo. Literatūros mylėtojams puiki proga prisiminti svarbų lietuvių išeivijos rašytoją.

Lietuviai tradiciškai dalyvaus Čikagos maratone

LR generalinis konsulas Čikagoje kviečia Čikagos maratoną spalio 12 d. ketinančius bėgti bėgikus burtis į vieną lietuvių komandą ir registruotis siunčiant el. laišką adresu agne.vertelkaite@urm.lt arba skambinant tel. 312-397-0382, trump. nr. 204. Žinutėje nurodykite savo vardą ir pavardę, telefono numerį bei el. pašto adresą. Jau tapo tradicija maratono bėgimu pažymėti Lietuvai svarbias sukaktis, tad šiais metais kviečiame 42 kilometrų bėgimą skirti garsojo Baltijos kelio 25-mečiui paminėti.

Gerų emocijų kupina akcija „Lietuviai Čikagos maratone“ rengiama vieningant sporto mylėtojų pastangas: Čikagos-Vilniaus susigiminiavusių miestų komitetas dovanos sportininkams bėgimo marškinėlius, Čikagos lietuvių sporto entuziastai organizuos palaikymo punktą, kur lauks komandos bėgikų, taip pat numatoma rengti šventinį sportininkų sutikimą restorane „Kunigaikščių užėja“, kurio metu vyks apdovanojimai, bus įteikti medaliai greičiausiems komandos nariams.

Kviečiame sporto mylėtojus aktyviai prisidėti prie akcijos rengimo ir joje dalyvauti – bendromis jėgomis bus pasiekiama, kad 2014 m. Čikagos maratonas būtų įspūdingas ir įsimintinas tiek bėgikams, tiek juos palaikantiems. Prašome savanorius entuziastus rašyti Dainiui Ruževičiui (el. paštu dainius75@yahoo.com), kuris apsiėmė koordinuoti organizacinius reikalus.

Lietuviai sporto mylėtojai, kviečiame burtis draugėn ir viename didžiausių Čikagos renginių atstovauti Lietuvą.

**LR gen. konsulato Čikagoje
info ir nuotr.**

Lietuvių meno ansamblis „Dainava“ pradeda naują veiklos sezoną. Repeticijos PLC Lemonte vyks antradieniais 7:45 – 9:45 val. v. Laukia turiningi metai, kupini įdomių koncertų, o 2015 m. liepą – X Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventė, vyksianti Čikagoje. Su visais sezono planais ansamblio meno vadovas Darius Polikaitis supažindins per repeticijas.

Repeticijos vyks PLC žemutinio aukšto salėje prie meno galerijos. Daugiau informacijos tel. 630-965-7317 arba el. paštu info@dainava.us.

Naują knygą apie JAV lietuvius galite nusipirkti „Drauge“

Vilniaus tarptautinėje knygų mugėje pristatyta šiais metais leidyklos „Aukso žuvis“ išleista knygą „Manėm, kad greit grįšim“ (sud. Dalia Cidzikaitė, Laima Petruskaitė VanderStoep ir Dalia Stakytė Anysienė) galite įsigyti „Draugo“ knygynėlyje. Kaina – 25 dol. (Illinois valstijos pridėtinės vertės mokestis – 9.25 proc., persiuntimas paštu – 5 dol.). Teiraukitės tel. 773-585-9500.

Knygoje – aštuoniolika pokalbių su JAV lietuviais, kurie Antrojo pasaulinio karo metais nuo artėjančio sovietų fronto ir tremties grėsmės buvo priversti palikti Lietuvą ir trauktis į Vakarus. Knygos sudarytojų pašnekovai atvirai pasakoja apie bėgimo iš Lietuvos aplinkybes, gyvenimą DP stovyklose Vokietijoje, apsisprendimą emigruoti ir įsikūrimą Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Knyga „Manėm, kad greit grįšim“ yra didesnio projekto – Sakytinės istorijos projektas – dalis, kurį 1995 m. sumanė JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba. Projekto metu į magnetofono juostas įrašyti 65 pokalbiai. 30 pokalbių įrašyti Čikagos apylinkėse, 35 – kitur. Šiandien bent pusė kalbintų asmenų jau yra mirę.